

Strona główna>Twoje prawa>Ofiary przestępstw>Prawa ofiar – w poszczególnych państwach

Jeśli chodzi o wymiar sprawiedliwości w sprawach cywilnych, bieżące procedury i postępowania wszczęte przed końcem okresu przejściowego będą nadal prowadzone na mocy prawa UE. W portalu e-Sprawiedliwość do końca 2024 r. będą nadal aktualizowane informacje dotyczące Wielkiej Brytanii na podstawie dwustronnej umowy z tym krajem.

Prawa ofiar – w poszczególnych państwach**Anglia i Walia**

Jeżeli zostałeś **pokrzywdzony przestępstwem**, przysługują ci szczególne prawa przed rozpoczęciem, w trakcie oraz po zakończeniu postępowania sądowego (rozprawy). Możesz również skorzystać z różnych form pomocy i uzyskać możliwość dochodzenia odszkodowania za szkodę powstałą w następstwie przestępstwa.

Postępowanie karne w Anglii i Walii rozpoczyna dochodzenie, w którego toku policja zbiera dowody. W sprawach o lżejsze przestępstwa po zakończeniu dochodzenia policja decyduje, czy przedstawić podejrzanemu zarzuty. W innych przypadkach policja kieruje sprawę do prokuratury. Prokurator bada, czy zebrane przeciwko podejrzanemu dowody wystarczą do tego, aby go skazać, i czy oskarżenie podejrzanego jest uzasadnione ze względu na interes publiczny. Jeżeli prokurator postanowi odstąpić od ścigania, sprawa zostanie umorzona. W przeciwnym razie prokurator poinformuje policję o postawieniu zarzutów, policja przedstawi je podejrzanemu, a następnie sprawa zostanie skierowana do sądu.

Sprawy o lżejsze przestępstwa rozpoznają sądy magistralne (Magistrates' Courts), zwykle w składzie trzech ławników, a rzadziej w składzie jednego sędziego zawodowego. Sprawy o ciężkie przestępstwa (jak zgwałcenie czy rozbój) rozpoznają sądy koronne (Crown Courts) złożone z jednego sędziego zawodowego i ławy przysięgłych. Ława przysięgłych składa się z 12 osób wybranych losowo spośród ogółu społeczeństwa, które uczestniczą w postępowaniu dowodowym przeprowadzanym na rozprawie i decydują, czy oskarżony jest winny popełnienia przestępstwa. W trakcie rozprawy sędzia rozstrzyga kwestie prawne, takie jak dopuszczenie określonych dowodów. Jeżeli na zakończenie postępowania sądowego ława przysięgłych uzna oskarżonego za winnego, sędzia orzeka wobec niego karę przewidzianą za dane przestępstwo w ustawie.

Aby uzyskać potrzebne informacje, proszę kliknąć na poniższe linki

- 1 - Moje prawa jako ofiary przestępstwa
- 2 - Składanie zawiadomienia o przestępstwie oraz moje prawa podczas dochodzenia/śledztwa lub w czasie procesu
- 3 - Moje prawa po zakończeniu procesu
- 4 - Odszkodowanie
- 5 - Moje prawa do wsparcia i pomocy

Ostatnia aktualizacja: 01/02/2019

Za wersję tej strony w języku danego kraju odpowiada właściwe państwo członkowskie. Tłumaczenie zostało wykonane przez służby Komisji Europejskiej. Jeżeli właściwy organ krajowy wprowadził jakieś zmiany w wersji oryginalnej, mogły one jeszcze nie zostać uwzględnione w tłumaczeniu. Komisja Europejska nie przyjmuje żadnej odpowiedzialności w odniesieniu do danych lub informacji, które niniejszy dokument zawiera, lub do których się odnosi. Informacje na temat przepisów dotyczących praw autorskich, które obowiązują w państwie członkowskim odpowiedzialnym za niniejszą stronę, znajdują się w informacji prawnej.

Uwaga: niedawno wprowadzono na tej stronie zmiany w oryginalnej wersji językowej [en](#). Strona w wybranej przez Ciebie wersji językowej jest obecnie tłumaczona przez nasze służby tłumaczeniowe.

1 - Moje prawa w postępowaniu przygotowawczym

Jak i gdzie mogę złożyć doniesienie o popełnieniu przestępstwa?

Jak mogę uzyskać informacje w sprawie postępowania organów po złożeniu doniesienia o popełnieniu przestępstwa?

W jaki sposób mogę brać udział w postępowaniu przygotowawczym?

Jakie są moje prawa jako świadka przestępstwa?

Jestem nieletnim. Czy mam w związku z tym dodatkowe prawa?

Jakie informacje mogę uzyskać od policji lub organizacji zajmujących się pomocą ofiarom przestępstw podczas postępowania przygotowawczego?

Czy mogę skorzystać z bezpłatnej pomocy prawnej?

W jaki sposób mogę uzyskać pomoc, jeśli znajduję się w niebezpieczeństwie?

Z jakich form pomocy mogę skorzystać podczas postępowania przygotowawczego?

Czy istnieje możliwość skorzystania z mediacji?

Co stanie się ze sprawą po zakończeniu postępowania przygotowawczego?

Czy mogę odwołać się od decyzji, jeśli postępowanie przygotowawcze nie zostanie podjęte lub zostanie umorzona?

Jestem obcokrajowcem. Jak chroni się moje prawa i interesy?

Informacje dodatkowe

Jak i gdzie mogę złożyć doniesienie o popełnieniu przestępstwa?

Jeżeli jesteś ofiarą przestępstwa w Anglii lub Walii, **zawiadomienie** o jego popełnieniu możesz złożyć na **policji**.

Zawiadomienie możesz złożyć telefonicznie lub osobiście, udając się na najbliższy **posterunek policji**. Jeżeli sprawa nie jest pilna, możesz skontaktować się z lokalną jednostką policji dzwoniąc pod numer 101 (nie jest to numer alarmowy). W nagłych przypadkach możesz zadzwonić pod numer alarmowy 999 lub 112.

Jeżeli jesteś osobą ubiegającą się o azyl lub uchodźcą, możesz również skorzystać z pomocy pracowników punktu obsługi **One Stop Services**, którzy pomogą ci znaleźć najbliższy posterunek policji i zapewnią bezpłatną pomoc tłumacza, o ile będzie ona potrzebna.

Jeżeli nie chcesz złożyć zawiadomienia osobiście, ponieważ jest to dla ciebie trudne, możesz poprosić o to inną osobę lub **zgłosić przestępstwo anonimowo** organizacji **Crimestoppers**, dzwoniąc pod numer 0800 555 111 lub wypełniając **formularz internetowy** zamieszczony na stronie internetowej tej

organizacji. Pamiętaj jednak, że jeżeli jesteś ofiarą przestępstwa, policja będzie musiała w pewnym momencie z tobą porozmawiać, aby umożliwić skuteczne przeprowadzenie śledztwa lub dochodzenia.

Jeśli nie posługujesz się językiem angielskim, zawiadomienie możesz złożyć w języku ojczystym lub innym zrozumiałym dla ciebie języku. Jeżeli konieczne okaże się tłumaczenie, zostanie ono zapewnione bezpłatnie.

Jeżeli składasz zawiadomienie na policji, funkcjonariusz zapyta cię o wszystkie istotne informacje dotyczące przestępstwa i sprawcy (o ile wiesz, kto nim jest) oraz twoje dane osobowe (np. imię i nazwisko, adres i inne dane kontaktowe).

Funkcjonariusz policji przyjmujący od ciebie zawiadomienie wypełni specjalny formularz. W przypadku większości przestępstw przepisy nie przewidują terminu na złożenie zawiadomienia, ale najlepiej zrobić to niezwłocznie.

Dalsze informacje o tym, jak złożyć zawiadomienie o przestępstwie na policji znajdziesz [w internecie](#).

Jak mogę uzyskać informacje w sprawie postępowania organów po złożeniu doniesienia o popełnieniu przestępstwa?

Otrzymasz numer zawiadomienia, za pomocą którego będziesz mógł dowiadywać się o przebiegu sprawy. Osoba zajmująca się sprawą będzie regularnie się z tobą kontaktować w celu przekazania najnowszych informacji o przebiegu postępowania. Dalsze informacje możesz uzyskać pod numerem telefonu 101 (nie jest to numer alarmowy). Możesz również udać się do posterunku policji, ale jeżeli zrobisz to bez umawiania się, osoba zajmująca się sprawą może być niedostępna.

W jaki sposób mogę brać udział w postępowaniu przygotowawczym?

Jeżeli sprawę prowadzi policja, istnieje możliwość złożenia oświadczenia ofiary przestępstwa (Victim Personal Statement), w którym możesz szczegółowo opisać, w jaki sposób przestępstwo wpłynęło na ciebie pod względem finansowym, emocjonalnym, fizycznym i psychicznym (a w stosownych przypadkach – wskazać również jego wpływ na twoją rodzinę). Oświadczenie możesz przekazać podczas składania zawiadomienia o przestępstwie lub na dowolnym etapie postępowania. W zależności od potrzeb uzyskasz bezpłatną pomoc tłumacza, pomoc medyczną lub zostaną ci zaoferowane inne usługi. Bezpłatne usługi nie obejmują jednak porady prawnej lub zastępstwa procesowego, ponieważ w Wielkiej Brytanii ofiara przestępstwa nie jest stroną postępowania. Stronami są wyłącznie państwo i oskarżony. Jeżeli jesteś ofiarą przestępstwa, w postępowaniu przed sądem możesz występować wyłącznie w charakterze świadka. W toku śledztwa lub dochodzenia przysługuje ci prawo do regularnego otrzymywania informacji o postępach sprawy i wszystkich ewentualnych zatrzymaniach. Nie będziesz miał jednak wglądu do dokumentów lub danych dotyczących postępowania. Policja może zwrócić się do ciebie o udział w dodatkowych czynnościach dochodzeniowych lub śledczych (np. wezwać na dodatkowe przesłuchanie lub okazanie). Nie musisz uczestniczyć w tych czynnościach, jeżeli tego nie chcesz (choć możesz być zobowiązany do udziału w postępowaniu sądowym, które może się toczyć w późniejszym terminie).

Ponieważ w Wielkiej Brytanii ofiara przestępstwa nie jest stroną postępowania, nie przysługuje ci żadne szczególne prawo do zastępstwa procesowego. Jeżeli jednak zdecydujesz się zlecić swojemu pełnomocnikowi (na własny koszt) przekazanie właściwym organom informacji lub uwag, organy te co do zasady je uwzględnią.

Uzyskasz informację o formalnym przedstawieniu zarzutów sprawcy, a prokuratura weźmie twoje stanowisko pod uwagę. Prokuratura nie ma jednak obowiązku zastosować się do przekazanych przez ciebie uwag podczas wykonywania swoich czynności. Możesz jednak przedstawić jej swoje stanowisko w oświadczeniu ofiary przestępstwa (Victim Personal Statement), które z dużym prawdopodobieństwem zostanie w praktyce uwzględnione.

Co do zasady wydatki ponoszone na tym etapie nie podlegają zwrotowi.

Jakie są moje prawa jako świadka przestępstwa?

W toku śledztwa lub dochodzenia policja może wezwać cię do złożenia **zeznań w charakterze świadka**. Zazwyczaj zostaniesz poproszony o opisanie przebiegu zdarzenia, a funkcjonariusz policji sporządzi protokół z twoich zeznań. Zwróć się też do ciebie o przeczytanie protokołu i sprawdzenie, czy jest on prawidłowy, a następnie o jego podpisanie. Jeżeli uznasz to za niezbędne, funkcjonariusz policji będzie mógł wprowadzić poprawki do protokołu, po czym zostaniesz poproszony o ich zatwierdzenie.

Jeżeli składasz zeznania, policja oceni, jakie są twoje potrzeby jako świadka. Ocena ta będzie dotyczyła sposobów kontaktowania się z tobą oraz twoich ewentualnych potrzeb dotyczących języka i sposobów komunikacji. Policja oceni także, czy na potrzeby składania zeznań możesz potrzebować pomocy specjalisty ds. komunikacji (zwanego *Registered Intermediary*) oraz czy twoje zeznania będą utrwalane audiowizualnie.

W pewnych okolicznościach twoje zeznania w charakterze świadka nie będą mogły zostać wykorzystane przed sądem, na przykład jeżeli nie zostaną zakwestionowane przez obronę. Najprawdopodobniej zostaną one jednak użyte, a ty możesz zostać dodatkowo wezwany, aby złożyć osobiście zeznania na rozprawie.

Więcej informacji na temat twoich praw jako świadka znajdziesz w karcie praw świadka (Witness Charter), dostępnej już wkrótce.

Jestem nieletnim. Czy mam w związku z tym dodatkowe prawa?

Jeżeli jesteś nieletnim **poniżej 18 roku życia**, możesz uzyskać szczególne wsparcie i pomoc w przypadku wezwania do złożenia zeznań przed sądem. Twoje zeznania w charakterze świadka będą utrwalane audiowizualnie, chyba że złożysz wniosek o umożliwienie złożenia zeznań na piśmie. Możesz jednak w dalszym ciągu zostać wezwany do stawienia się w sądzie w celu przedstawienia wyjaśnień dotyczących złożonych zeznań.

Jakie informacje mogę uzyskać od policji lub organizacji zajmujących się pomocą ofiarom przestępstw podczas postępowania przygotowawczego?

Gdy złożysz zawiadomienie o przestępstwie na policji, zostaniesz poinformowany o tym, czy w sprawie zostanie przeprowadzone śledztwo lub dochodzenie.

Funkcjonariusze zapytają, co sądzisz o ewentualnym wszczęciu ścigania.

Policja będzie chciała się dowiedzieć, czy chcesz otrzymywać dalsze informacje (np. o postanowieniach wydawanych przez prokuratora oraz o postępowaniu sądowym). Policja będzie cię regularnie informować o postępach śledztwa w przypadku poważnego przestępstwa. W przypadku mniej poważnego przestępstwa policja przekaże ci dane kontaktowe osoby, która może udzielić ci informacji o przebiegu postępowania. Zostaniesz poinformowany o zakończeniu postępowania przygotowawczego (tzn. o tym, czy zostały postawione zarzuty czy też sprawca otrzymał pouczenie).

Więcej informacji na temat takich kwestii, jak możliwość dochodzenia odszkodowania, uzyskasz od organizacji [Victim Support](#).

W stosownych przypadkach zostaniesz również skierowany do innych wyspecjalizowanych służb (np. jeżeli jesteś ofiarą przemocy domowej lub napaści seksualnej).

Czy mogę skorzystać z bezpłatnej pomocy prawnej?

Nie przysługuje ci prawo do pomocy prawnej, chyba że postępowanie toczy się z oskarżenia prywatnego. Wówczas w niektórych przypadkach może przysługiwać ci prawo do otrzymania pomocy prawnej. Wynika to z tego, że w Wielkiej Brytanii ofiara przestępstwa nie jest stroną postępowania, w związku z czym co do zasady nie potrzebuje zastępstwa procesowego. Jedynym wyjątkiem są sprawy, w których szczególnie charakter przestępstwa wymaga specjalistycznej pomocy lub badań (np. o charakterze medycznym), które zostaną wówczas zapewnione bezpłatnie.

W jaki sposób mogę uzyskać pomoc, jeśli znajduję się w niebezpieczeństwie?

Jeżeli uważasz, że albo tobie, albo twojej rodzinie grozi niebezpieczeństwo związane z działalnością przestępczą, niezwłocznie zgłoś taką sytuację na policję, tak aby możliwe było podjęcie odpowiednich działań. Policja zapewni ochronę w takim zakresie, jaki uzna za niezbędny i zasadny, z uwzględnieniem stopnia, prawdopodobieństwa i bezpośredniego charakteru zagrożenia.

Ochrona może przyjąć różne formy. Może ona na przykład polegać na regularnym patrolowaniu miejsca zamieszkania ofiary przestępstwa lub zainstalowaniu w nim systemu alarmowego połączonego z posterunkiem policji. Jedynie w najbardziej poważnych przypadkach stosuje się dalej idące środki ochronne (takie jak utajnienie tożsamości w toku postępowania sądowego lub objęcie programem ochrony świadków).

Z jakich form pomocy mogą korzystać podczas postępowania przygotowawczego?

Jeżeli obowiązek przedstawienia sprawcy zarzutów spoczywa na policji, zostaniesz skierowany do organizacji [Victim Support](#), która udzieli ci dalszego koniecznego wsparcia i wskazówek, o ile okażą się one konieczne.

W stosownych przypadkach zostaniesz również skierowany do innych wyspecjalizowanych służb (np. jeżeli jesteś ofiarą przemocy domowej lub napaści seksualnej).

Usługi te są co do zasady świadczone bezpłatnie.

Czy istnieje możliwość skorzystania z mediacji?

Policja i prokuratura zdecydują, czy możliwe jest rozstrzygnięcie sprawy w innym trybie niż postępowanie sądowe. Jednym z możliwych rozwiązań w tym zakresie jest mediacja. Często ukaranie sprawcy formalnym ostrzeżeniem przez policję lub ostrzeżeniem warunkowym (zwanym również „pouczeniem”) przez prokuraturę wymaga od sprawcy pojednania się z ofiarami przestępstwa, na przykład w drodze mediacji.

Zazwyczaj organy będą chciały się dowiedzieć, czy chcesz skorzystać z możliwości uczestniczenia w postępowaniu mediacyjnym. Mediacja może odbyć się wyłącznie za twoją zgodą i jest prowadzona przez policję lub służbę kuratorską.

Co stanie się ze sprawą po zakończeniu postępowania przygotowawczego?

Po zakończeniu dochodzenia policja zdecyduje, czy przekazać sprawę do prokuratury celem stwierdzenia, czy należy ją skierować do sądu. Prokurator zbada, czy zebrane przeciwko podejrzanemu dowody są wystarczające i czy postawienie go w stan oskarżenia jest uzasadnione ze względu na interes publiczny. Jeżeli prokuratura uzna, że należy wnieść oskarżenie, sprawcy zostaną przedstawione zarzuty, a sprawa zostanie skierowana do rozpoznania przed sądem. W sprawach mniejszej wagi policja może samodzielnie podjąć taką decyzję, bez kierowania sprawy do prokuratury. W każdym przypadku policja poinformuje cię, czy sprawa została skierowana do sądu, niezależnie od tego czy decyzja została podjęta na poziomie policji czy prokuratury.

Czy mogę odwołać się od decyzji, jeśli postępowanie przygotowawcze nie zostanie podjęte lub zostanie umorzone?

Nie istnieje możliwość złożenia zażalenia na postanowienie policji lub prokuratury o odmowie ścigania bezpośrednio do tych organów. Możesz jednak złożyć do prokuratury wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy.

Możesz również zwrócić się z wnioskiem do Wysokiego Trybunału (High Court) o **przeprowadzenie kontroli** tego postanowienia. Uzyskanie pomyślnego rozstrzygnięcia w tym trybie (zwanym „kontrolą sądową”) jest niezmiernie trudne, ponieważ Wysoki Trybunał wydaje orzeczenia niekorzystne dla organu, który wydał postanowienie, wyłącznie jeżeli uzna to postanowienie za całkowicie bezzasadne (w odróżnieniu od postanowienia niekorzystnego). Nawet jeżeli postępowanie zakończy się pomyślnym dla ciebie rozstrzygnięciem, sąd nie nakaże wniesienia oskarżenia. Zamiast tego nakaże organowi, który wydał zaskarżone postanowienie, ponowne jego zbadanie w świetle ustaleń poczynionych przez sąd. Jeżeli rozważasz skorzystanie z tego trybu, konieczne będzie skorzystanie z zastępstwa procesowego. W niektórych okolicznościach możliwe jest uzyskanie pomocy prawnej, lecz tylko pod warunkiem spełnienia surowych kryteriów (zwłaszcza dotyczących sytuacji finansowej).

Możliwe jest wszczęcie ścigania **z oskarżenia prywatnego**, choć tryb ten nie jest powszechnie stosowany w Wielkiej Brytanii. Polega on na złożeniu do miejscowego sądu pokoju (*magistrates' court*) wniosku o wydanie nakazu zatrzymania osoby podejrzewanej o popełnienie przestępstwa (*warrant for the arrest of the suspected offender*) lub przesłanie jej wezwania do stawienia się w sądzie w określonym terminie (*summons*). W takich przypadkach prawdopodobieństwo uzyskania pomocy prawnej jest znikome. Dodatkowo, jeżeli po wszczęciu ścigania postępowanie zostało umorzone, zazwyczaj jego wznowienie jest niemożliwe. Sąd będzie wymagał przedstawienia wystarczających dowodów potwierdzających winę podejrzanego i uprawdopodobniających jego skazanie, które nie zostały przez podejrzanego obalone.

Jestem obcokrajowcem. Jak chroni się moje prawa i interesy?

Jeżeli jesteś cudzoziemcem, przysługują ci wszystkie opisane powyżej prawa.

Ponadto, jeżeli nie posługujesz się językiem angielskim, organy poczynią starania by zapewnić ci tłumaczenie pisemne lub pomoc tłumacza ustnego, tak by możliwe było przekazanie ci wszelkich koniecznych informacji.

Informacje dodatkowe:

Kodeks dobrych praktyk wobec ofiar przestępstw (Code of Practice for Victims of Crime) – [w języku angielskim](#)

Karta praw świadka (The Witness Charter) – [w języku angielskim](#)

Ustawa o przemyśle domowej, przestępczości i ofiarach przestępstw z 2004 r. (Domestic Violence, Crime and Victims Act 2004) – [w języku angielskim](#)

Oświadczenie ofiary przestępstwa: podręcznik dla funkcjonariuszy policji, organów ścigania i przedstawicieli zawodów prawniczych specjalizujących się w prawie karnym (Victim Personal Statement: A guide for police officers, investigators and criminal justice practitioners) – [w języku angielskim](#)

Program „Ostatnie ostrzeżenie” (Final Warning Scheme) – [w języku angielskim](#)

Kodeks dobrych praktyk w przypadku ostrzeżenia warunkowego (Code of Practice on Conditional Cautions) – [w języku angielskim](#)

Ustawa o dowodach w sprawach karnych (utajnieniu tożsamości świadków) z 2008 r. (Criminal Evidence (Witness Anonymity) Act 2008) – [w języku angielskim](#)

Ostatnia aktualizacja: 01/02/2019

Za wersję tej strony w języku danego kraju odpowiada właściwe państwo członkowskie. Tłumaczenie zostało wykonane przez służby Komisji Europejskiej. Jeżeli właściwy organ krajowy wprowadził jakieś zmiany w wersji oryginalnej, mogły one jeszcze nie zostać uwzględnione w tłumaczeniu. Komisja Europejska nie przyjmuje żadnej odpowiedzialności w odniesieniu do danych lub informacji, które niniejszy dokument zawiera, lub do których się odnosi. Informacje na temat przepisów dotyczących praw autorskich, które obowiązują w państwie członkowskim odpowiedzialnym za niniejszą stronę, znajdują się w informacji prawnej.

Uwaga: niedawno wprowadzono na tej stronie zmiany w oryginalnej wersji językowej [en](#). Strona w wybranej przez Ciebie wersji językowej jest obecnie tłumaczona przez nasze służby tłumaczeniowe.

2 - Moje prawa w postępowaniu sądowym

W jaki sposób mogę uczestniczyć w procesie?

Jakie są moje uprawnienia jako świadka?

Jestem nieletni. Czy mam dodatkowe prawa?

Czy mogę uzyskać bezpłatną pomoc prawną?

W jaki sposób mogę uzyskać pomoc, jeśli znajduję się w niebezpieczeństwie?

W jaki sposób mogę dochodzić odszkodowania od sprawcy lub otrzymać kompensatę od Państwa?

Czy istnieje możliwość dojścia do porozumienia/pojednania ze sprawcą lub przeprowadzenia postępowania mediacyjnego w tym celu?

Jestem cudzoziemcem. Jak chronione są moje prawa i interesy?

Informacje dodatkowe

W jaki sposób mogę uczestniczyć w procesie?

Otrzymasz zawiadomienie o terminie rozprawy sądowej oraz o jej charakterze. W zawiadomieniu znajdziesz się informacja, czy będzie to: rozprawa wstępna (*preliminary hearing*), na której sąd wyda na przykład postanowienie o zastosowaniu poręczenia majątkowego lub zdecyduje, czy sprawę rozpozna sąd niższej czy wyższej instancji; rozprawa główna, która odbywa się, jeżeli oskarżony nie przyznaje się do zarzucanych mu czynów i która obejmuje postępowanie dowodowe; rozprawa tocząca się w trybie dobrowolnego poddania się karze (*guilty plea hearing*) – odbywa się w przypadku, gdy oskarżony przyznaje się do winy, a skazanie jest pewne; rozprawa, na której sąd orzeka karę (*sentencing hearing*) – w wielu przypadkach sąd decyduje o karze na specjalnej rozprawie, która odbywa się tydzień lub nawet miesiąc po wydaniu orzeczenia o winie.

Możesz uczestniczyć w rozprawie:

w charakterze **świadka** (jeżeli oskarżony nie przyznaje się do winy i wezwano cię do złożenia zeznań na rozprawie);

w charakterze **obserwatora**;

składając **oświadczenie ofiary przestępstwa (1)**, jeżeli taką podejmiesz decyzję.

Masz prawo do uczestniczenia w całej rozprawie, chyba że:

odbywa się ona z wyłączeniem jawności (co do zasady dotyczy to wyłącznie rozpraw w sądach dla nieletnich);

będziesz na niej zeznawać (w takim przypadku w rozprawie będziesz mógł uczestniczyć dopiero po złożeniu zeznań).

Nie masz obowiązku uczestniczenia w rozprawie, chyba że zostaniesz wezwany do złożenia zeznań w charakterze świadka.

Jakie są moje uprawnienia jako świadka?

Zostaniesz powiadomiony o konieczności złożenia zeznań w charakterze **świadka**, co jest na ogół niezbędne wyłącznie w przypadku, gdy oskarżony nie przyznaje się do winy. Jako świadek masz obowiązek stawienia się na rozprawie i udzielenia odpowiedzi na zadawane pytania.

Jeżeli zeznawałeś jako świadek w toku dochodzenia i wezwano cię do złożenia zeznań w sądzie, przed rozprawą będziesz mieć możliwość ponownego przejrzenia protokołu ze swojego wcześniejszego przesłuchania.

Na początku przesłuchania zostaniesz poproszony o złożenie przysięgi lub oświadczenia, że będziesz mówić tylko prawdę. W trakcie przesłuchania prokurator i obrońca oskarżonego będą zadawać pytania. Pytania mogą zawierać treści, z którymi się nie zgadzasz. W takiej sytuacji należy wyraźnie stwierdzić, że się nie zgadzasz z danym stwierdzeniem. Zadaniem świadka jest bowiem mówienie prawdy. Jeżeli nie będzie więcej pytań, sędzia cię zwolni. Jeśli zechcesz, możesz wtedy opuścić salę rozpraw lub, jeżeli masz więcej niż 14 lat, pozostać w niej i obserwować dalszy przebieg postępowania. Jeżeli czujesz się zagrożony lub zastraszone i zachodzą określone przesłanki, przed twoim przesłuchaniem prokurator może zwrócić się do sądu z wnioskiem o zastosowanie szczególnych środków, które ułatwią ci złożenie zeznań. Mogą one obejmować złożenie zeznań zza specjalnej przegrody, która odgrodzi cię od oskarżonego na sali rozpraw, a także za pośrednictwem środków technicznych służących do przesyłania na żywo obrazu i dźwięku (*live video link*) spoza sali rozpraw. O tym, jakie środki zastosować, decyduje sąd, który – podejmując decyzję – musi jednak uwzględnić twoje stanowisko w tym zakresie.

Zazwyczaj świadka przesłuchuje się tylko raz. Jeżeli jednak okaże się to konieczne, zostaniesz ponownie wezwany do sądu, by odpowiedzieć na dodatkowe pytania.

Możesz złożyć do sądu wniosek o zwrot niektórych kosztów podróży, wyżywienia oraz utraconych zarobków lub innych wydatków, na przykład związanych z opieką nad dzieckiem. Kwota, której możesz żądać, zależy od długości twojego pobytu poza domem lub zwolnienia z pracy w celu stawienia się w sądzie.

W Anglii i Walii możesz skorzystać z pomocy miejscowego Biura Pomocy Świadkom (Witness Care Unit). Pracownik Biura skontaktuje się z tobą po przedstawieniu podejrzanemu zarzutów. Pracownik ten będzie pełnił rolę twojego pośrednika w kontaktach z organami do zakończenia postępowania sądowego. Oddelegowany do pracy z tobą pracownik Biura Pomocy Świadkom może zorganizować dla ciebie wizytę w sądzie przed złożeniem zeznań, tak abyś później nie czuł się w nim nieswojo. Zapewni też wszelką potrzebną pomoc, na przykład w zakresie transportu, tłumaczenia, opieki medycznej itp.

W zależności od miejsca popełnienia przestępstwa możesz również skorzystać z **usług dla świadków** (Witness Service), dostępnych dzięki organizacji pozarządowej, która pomaga świadkom w sprawach związanych ze stawianiem się w sądzie, udzielając im informacji i wsparcia.

Więcej informacji na ten temat znajdziesz w broszurze **Świadek w sądzie** (Witness in Court). Aby uzyskać więcej informacji na temat praw świadka, należy zapoznać się z Kartą praw świadka.

Jestem nieletni. Czy mam dodatkowe prawa?

Jeśli jesteś nieletnim **poniżej 17 roku życia**, możesz przed rozprawą zwrócić się do prokuratora, by złożył do sądu wniosek o zastosowanie jednego lub kilku środków szczególnych, które ułatwią ci złożenie zeznań.

Środki te mogą obejmować:

złożenie zeznań za pośrednictwem łącza telewizyjnego z pomieszczenia znajdującego się poza salą rozpraw (będziesz widzieć salę rozpraw, a osoby znajdujące się na niej będą widziały cię na ekranie monitora);

utrwalenie zeznań za pomocą środków technicznych służących do zapisu obrazu i dźwięku, a następnie ich przekazanie sądowi (jeżeli twoje zeznania zostały utrwalone przez policję na etapie dochodzenia, zostaną one odtworzone w sądzie);

złożenie zeznań zza specjalnej przegrody (miejsce dla świadka zostanie zasłonięte w sposób uniemożliwiający oskarżonemu zobaczenie świadka);

zdjęcie peruk i tog (sędzia i prawnicy nie założą tog i peruk, żeby nie tworzyć na sali rozpraw zbyt formalnej atmosfery);

wyłączenie jawności rozprawy – w sprawach o przestępstwa przeciwko wolności seksualnej oraz o groźby karalne (publiczność nie zostanie wpuszczona na salę rozpraw);

wykorzystanie pomocy komunikacyjnych, takich jak tablica magnetyczna z literami;

złożenie zeznań za pośrednictwem innej osoby w przypadku trudności komunikacyjnych; osoba ta może na przykład pomóc ci zrozumieć zadawane pytania.

Czy mogę uzyskać bezpłatną pomoc prawną?

Nie przysługuje ci prawo do pomocy prawnej, chyba że postępowanie toczy się z oskarżenia prywatnego. Wówczas w niektórych przypadkach dostępna jest pomoc prawna. Ograniczenia w tym zakresie wynikają z tego, że w Wielkiej Brytanii ofiara przestępstwa nie jest stroną postępowania.

W jaki sposób mogę uzyskać pomoc, jeśli znajduję się w niebezpieczeństwie?

W toku postępowania sądowego przysługuje ci taka sama ochrona jak w toku dochodzenia. Policja zapewni tę ochronę w zakresie, który jest w ich opinii niezbędny i rozsądny, z uwzględnieniem stopnia, prawdopodobieństwa i bezpośredniego charakteru zagrożenia. Ochrona może przyjąć różne formy. Może na przykład polegać na regularnym patrolowaniu okolicy twojego mieszkania lub zamontowaniu w nim systemu alarmowego połączonego z posterunkiem policji. Zastosowanie dalej idących środków (takich jak utajnienie twojej tożsamości w toku postępowania sądowego lub objęcie cię programem ochrony świadków) możliwe jest wyłącznie w sprawach o szczególnie poważnym charakterze.

W jaki sposób mogę dochodzić odszkodowania od sprawcy lub otrzymać kompensatę od Państwa?

W niektórych okolicznościach możesz **dochodzić naprawienia szkody od sprawcy. W takim przypadku** podczas składania zawiadomienia o przestępstwie lub niezwłocznie po jego złożeniu musisz przekazać policji szczegółowe informacje na temat poniesionej szkody. Policja przekaze te informacje prokuraturze, a ta złoży wniosek o odszkodowanie w twoim imieniu. W przypadku skazania sprawcy, przy orzekaniu kary sąd może zasądzić na twoją rzecz zapłatę całości lub części odszkodowania z tytułu poniesionej szkody, chyba że skazany nie jest w stanie go zapłacić. Zapłata może następować w ratach tygodniowych lub miesięcznych. Wykonanie nakazu zapłaty odszkodowania (*compensation order*) ma pierwszeństwo przed zapłatą innych kosztów i grzywien, które zobowiązany jest uiścić skazany.

Jeżeli jesteś ofiarą przestępstwa z użyciem przemocy, przysługuje ci prawo do złożenia wniosku o **odszkodowanie finansowe od państwa**. Wniosek kieruje się do [Urzędu ds. Odszkodowań dla Pokrzywdzonych](#) (Criminal Injuries Compensation Authority). Więcej informacji na temat odszkodowań dla ofiar przestępstw w Anglii i Walii znajdziesz na stronach europejskiej sieci sądowej (dostępnych [w języku angielskim](#) i wielu innych językach).

Czy istnieje możliwość dojścia do porozumienia/pojednania ze sprawcą lub przeprowadzenia postępowania medacyjnego w tym celu?

W zależności od charakteru przestępstwa, w toku postępowania sądowego możliwe jest przeprowadzenie postępowania pojednawczego lub medacyjnego. Zwykle zostaniesz zapytany, czy chcesz wziąć w nim udział. Postępowanie medacyjne może odbyć się wyłącznie za twoją zgodą i jest prowadzone przez policję lub służbę kuratorską.

Jestem cudzoziemcem. Jak chronione są moje prawa i interesy?

Jeżeli jesteś cudzoziemcem, przysługują ci wszystkie opisane powyżej prawa.

Ponadto, jeżeli nie posługujesz się językiem angielskim, organy postarają się zapewnić tłumaczenie pisemne lub pomoc tłumacza ustnego, tak by możliwe było przekazanie ci wszelkich koniecznych informacji, zwłaszcza gdy wezwano cię do złożenia zeznań w charakterze świadka.

Informacje dodatkowe:

Kodeks postępowania wobec ofiar przestępstw (Code of Practice for Victims of Crime) – [w języku angielskim](#)

Karta praw świadka (Witness Charter) – w [języku angielskim](#)

Ustawa o przemocy domowej, przestępczości i ofiarach przestępstw z 2004 r. (Domestic Violence, Crime and Victims Act 2004) – w [języku angielskim](#)

Oświadczenie ofiary przestępstwa: podręcznik dla funkcjonariuszy policji, organów ścigania i przedstawicieli zawodów prawniczych specjalizujących się w prawie karnym (Victim Personal Statement: A guide for police officers, investigators and criminal justice practitioners) – w [języku angielskim](#)

Ofiara przestępstwa lub świadek w sądzie – w [języku angielskim](#)

Uwagi:

1. Oświadczenie ofiary przestępstwa

Oświadczenie ofiary przestępstwa jest oświadczeniem składanym na piśmie, w którym możesz opisać wpływ przestępstwa na twoje życie. Jest ono dokumentem urzędowym, który zostanie następnie włączony do akt sprawy i udostępniony wszystkim stronom postępowania. W oświadczeniu ofiary przestępstwa możesz wyjaśnić, w jaki sposób przestępstwo wpłynęło na ciebie pod względem fizycznym, emocjonalnym czy finansowym lub w każdy inny sposób. Oświadczenie ofiary przestępstwa nie jest uwzględniane przez sąd przy rozstrzyganiu o winie oskarżonego, lecz służy do poinformowania sądu o szkodzie wyrządzonej ofierze przestępstwa. Możesz również wskazać, czy chcesz samodzielnie odczytać oświadczenie czy poprosić o jego odczytanie w twoim imieniu (najczęściej przez prokuratora), w przypadku gdy oskarżony zostanie uznany za winnego. Ostateczną decyzję, czy możesz odczytać część lub całość oświadczenia, podejmie sąd. Oświadczenie ofiary przestępstwa możesz złożyć w dowolnym czasie przed rozpoczęciem rozprawy.

Ostatnia aktualizacja: 01/02/2019

Za wersję tej strony w języku danego kraju odpowiada właściwe państwo członkowskie. Tłumaczenie zostało wykonane przez służby Komisji Europejskiej.

Jeżeli właściwy organ krajowy wprowadził jakieś zmiany w wersji oryginalnej, mogły one jeszcze nie zostać uwzględnione w tłumaczeniu. Komisja Europejska nie przyjmuje żadnej odpowiedzialności w odniesieniu do danych lub informacji, które niniejszy dokument zawiera, lub do których się odnosi.

Informacje na temat przepisów dotyczących praw autorskich, które obowiązują w państwie członkowskim odpowiedzialnym za niniejszą stronę, znajdują się w informacji prawnej.

Uwaga: niedawno wprowadzono na tej stronie zmiany w oryginalnej wersji

językowej [en](#). Strona w wybranej przez Ciebie wersji językowej jest obecnie

tłumaczona przez nasze służby tłumaczeniowe.

3 - Moje prawa po pierwszym procesie

Czy mogę złożyć odwołanie od wyroku skazującego lub niewinniającego oskarżonego?

Jakie prawa przysługują mi po uprawomocnieniu się wyroku?

Informacje dodatkowe

Czy mogę złożyć odwołanie od wyroku skazującego lub niewinniającego oskarżonego?

Jeżeli tego chcesz, po zakończeniu postępowania otrzymasz informacje o wyroku wydanym przez sąd.

Nie przysługuje ci prawo do zaskarżenia orzeczeń sądu, ale jeżeli w sprawach o niektóre ciężkie przestępstwa masz zastrzeżenia do kary orzeczonej przez sąd, możesz zwrócić się do Prokuratora Generalnego (Attorney General), któremu przysługuje prawo wniesienia apelacji do Sądu Apelacyjnego (Court of Appeal), jeżeli uzna, że wymiar kary jest zbyt łagodny

Jakie prawa przysługują mi po uprawomocnieniu się wyroku?

Jeżeli jesteś ofiarą przestępstwa na tle seksualnym lub z użyciem przemocy, za popełnienie którego orzeczono wobec sprawcy karę 12 miesięcy pozbawienia wolności lub wyższą, kwalifikujesz się do udziału w probacyjnym programie **informacji dla ofiar przestępstw** (Victim Contact Scheme – VCS). Celem tego programu jest zapewnienie ofiarom przestępstw – spełniającym określone kryteria – informacji i doradztwa na temat postępowania karnego za pośrednictwem wyznaczonego funkcjonariusza ds. kontaktów z ofiarami przestępstw. Przysługuje ci prawo składania oświadczeń na temat warunków zwolnienia, które mogą być dołączone do postanowienia o przedterminowym zwolnieniu sprawcy. Ponadto będziesz informowany o najważniejszych etapach odbywania kary przez sprawcę, według uznania służb ds. środków probacyjnych (*probation trust*).

Twój udział w programie jest całkowicie dobrowolny. Jeżeli zmienisz zdanie, możesz z niego zrezygnować w dowolnym czasie.

Informacje dodatkowe:

Art. 35 ustawy o przemocy domowej, przestępczości i ofiarach przestępstw z 2004 r. (Domestic Violence, Crime and Victims Act 2004) – w [języku angielskim](#)

Kodeks postępowania wobec ofiar przestępstw - w [języku angielskim](#)

Ostatnia aktualizacja: 01/02/2019

Za wersję tej strony w języku danego kraju odpowiada właściwe państwo członkowskie. Tłumaczenie zostało wykonane przez służby Komisji Europejskiej.

Jeżeli właściwy organ krajowy wprowadził jakieś zmiany w wersji oryginalnej, mogły one jeszcze nie zostać uwzględnione w tłumaczeniu. Komisja Europejska nie przyjmuje żadnej odpowiedzialności w odniesieniu do danych lub informacji, które niniejszy dokument zawiera, lub do których się odnosi.

Informacje na temat przepisów dotyczących praw autorskich, które obowiązują w państwie członkowskim odpowiedzialnym za niniejszą stronę, znajdują się w informacji prawnej.

Uwaga: niedawno wprowadzono na tej stronie zmiany w oryginalnej wersji językowej [en](#). Strona w wybranej przez Ciebie wersji językowej jest obecnie tłumaczona przez nasze służby tłumaczeniowe.

4 - Formy pomocy i wsparcia dla ofiar przestępstw

Ministry of Justice

Victim Support

Rape Support Centres

Refuge for Women and Children against Domestic Violence

Women's Aid Federation of England

Support after murder and manslaughter

Ministry of Justice

Ministerstwo Sprawiedliwości odpowiada za ogólny nadzór nad policją i wymiarem sprawiedliwości w sprawach karnych oraz opiekę nad ofiarami przestępstw i świadkami.

Komisarz ds. Ofiar Przestępstw:

dba o interesy ofiar przestępstw i świadków, propaguje dobre praktyki w zakresie ich traktowania i dokonuje przeglądu Kodeksu postępowania wobec ofiar przestępstw;

nie posiada uprawnień do podejmowania działań w konkretnych sprawach, ale może kierować ofiary przestępstw do organizacji, które najlepiej udzielą im porad i wsparcia.

DANE KONTAKTOWE:

 [Komisarz ds. Ofiar Przestępstw:](#)

Victim Support

„Victim Support” jest krajową organizacją charytatywną udzielającą bezpłatnej i poufnej pomocy ofiarom przestępstw, świadkom, ich rodzinom, znajomym i innym osobom, które ucierpiały w wyniku przestępstwa w Anglii i Walii.

Victim Support

posiada oddziały w całej Anglii i Walii, którymi kieruje centrum krajowe w Londynie; świadczy również we wszystkich sądach [usługi dla świadków](#) (Witness Service);

udziela ofiarom przestępstw wsparcia emocjonalnego i praktycznego;

zapewnia wsparcie świadkom oskarżenia i obrony we wszystkich sądach karnych w całej Anglii i Walii;

broni interesów ofiar przestępstw oraz świadków w całym kraju i prowadzi na ich rzecz kampanie;

prowadzi krajowy telefon zaufania „Victim Support”.

DANE KONTAKTOWE:

 [Victim Support](#)

Dane kontaktowe lokalnych oddziałów organizacji „Victim Support” znajdziesz [tutaj](#).

Rape Support Centres

Ośrodki udzielające wsparcia ofiarom gwałtu w Anglii i Walii (Rape Support Centres) świadczą specjalistyczne usługi dla kobiet i dziewcząt powyżej 13 roku życia, które jako osoby dorosłe lub dzieci padły ofiarą zgwałcenia lub innego rodzaju przemocy na tle seksualnym.

Ośrodki udzielające wsparcia ofiarom gwałtu:

zapewniają kobietom i dziewczętom specjalistyczne wsparcie, ochronę interesów, poradnictwo i informacje, bezpłatnie, w atmosferze zaufania i w otoczeniu zapewniającym bezpieczeństwo i ochronę przed zagrożeniem;

uwzględniają wszystkie rodzaje przemocy na tle seksualnym, takie jak zgwałcenie, napaść seksualna i wykorzystywanie seksualne małoletnich, molestowanie seksualne, gwałt w małżeństwie, przymuszenie do małżeństwa oraz zjawisko **tzw.** „przemocy honorowej”, okaleczenie kobiecych narządów płciowych, handel ludźmi oraz wykorzystywanie seksualne i przemoc w celach rytualnych, niezależnie od tego, czy sprawcy są znani czy nieznani; starają się zapewnić wszystkim kobietom i dziewczętom ochronę przed przemocą na tle seksualnym oraz życie wolne od lęku przed nią;

prowadzą kampanie i lobbing na rzecz zwiększenia świadomości dotyczącej problemów związanych z przemocą na tle seksualnym w społeczeństwie oraz na poziomie władz lokalnych, regionalnych i krajowych.

DANE KONTAKTOWE:

Na następujących stronach internetowych można znaleźć szereg ośrodków udzielających wsparcia ofiarom przestępstwa zgwałcenia:

 [Rapecrisis](#);

 [Survivor Trust](#).

Refuge for Women and Children against Domestic Violence

Schronisko dla kobiet i dzieci – ofiar przemocy domowej (Refuge for Women and Children against Domestic Violence) jest krajową organizacją charytatywną i angielską spółką z odpowiedzialnością wspólników ograniczoną do wysokości wkładów, która prowadzi ogólnokrajowy telefon zaufania, udziela wsparcia psychologicznego, niezależnej pomocy prawnej oraz świadczy usługi na rzecz kobiet i dzieci wywodzących się z mniejszości etnicznych.

Schronisko dla kobiet i dzieci – ofiar przemocy domowej:

oferuje szeroki wachlarz usług zapewniających kobietom i dzieciom, które znalazły się w trudnej sytuacji, dostęp do profesjonalnego wsparcia;

prowadzi bezpłatny ogólnokrajowy całodobowy telefon zaufania dla ofiar przemocy domowej (National Domestic Violence Helpline), za pośrednictwem którego kobiety mogą otrzymać wsparcie emocjonalne, uzyskać informacje praktyczne oraz dowiedzieć się o możliwościach uzyskania pomocy oraz uchronienia się przed przemocą;

udziela schronienia kobietom, które starają się uchronić przed wykorzystywaniem;

zatrudnia niezależnych doradców ds. przemocy domowej, którzy udzielają profesjonalnych porad kobietom uczestniczącym w postępowaniach cywilnych i karnych;

współpracuje z psychologami, którzy pomagają kobietom i dzieciom zniwelować traumatyczne skutki wykorzystywania.

DANE KONTAKTOWE:

 [Schronisko](#)

Women's Aid Federation of England

Angielska Federacja Pomocy Kobietom (Women's Aid Federation of England) jest jedną z najważniejszych krajowych organizacji charytatywnych zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy domowej wobec kobiet i dzieci. Wspiera ona sieć ponad 500 organizacji świadczących usługi dla ofiar przemocy domowej i seksualnej na terenie Zjednoczonego Królestwa.

Angielska Federacja Pomocy Kobietom:

uważa, że kobiety i dzieci mają prawo do życia pozbawionego wszelkich form przemocy i wykorzystywania, a społeczeństwo ma obowiązek uznać to prawo i go bronić;

prowadzi działania na rzecz upodmiotowienia kobiet, które padły ofiarą przemocy domowej;

zapewnia usługi polegające na wysłuchaniu ofiar przemocy domowej; przy czym w tej organizacji wsparcia udzielają kobiety;

wspiera różnorodność i daje jej wyraz w swej działalności, a także propaguje równość szans;

stara się zaspokajać potrzeby dzieci dotkniętych przemocą domową;

zabiega o zapewnienie spójnego sposobu reagowania różnych organizacji na przemoc domową oraz buduje między nimi partnerskie stosunki.

DANE KONTAKTOWE:

 Womensaid

Support after murder and manslaughter

Organizacja o nazwie „Support after murder and manslaughter” jest niezależną zarejestrowaną organizacją charytatywną posiadającą osobowość prawną, która zapewnia wsparcie emocjonalne krewnym ofiar zabójstw i nieumyślnego spowodowania śmierci.

Organizacja „Support after murder and manslaughter”:

prowadzi działalność pożytku publicznego na rzecz realizacji różnych celów charytatywnych w zakresie niesienia pomocy osobom, które straciły krewnego lub przyjaciela w wyniku zabójstwa, nieumyślnego spowodowania śmierci lub bezprawnego pozbawienia życia;

przyjmuje za swój cel propagowanie i ochronę dobrego stanu zdrowia, zarówno psychicznego, jak i fizycznego, zmniejszanie ubóstwa i niesienie pomocy w chorobie, a także prowadzenie działań edukacyjnych na temat uczuć i żalu po stracie bliskiej osoby;

wspiera – poprzez organizowanie grup samopomocy i wzajemnych kontaktów między ich członkami – osoby, które w wyniku zabójstwa lub nieumyślnego spowodowania śmierci utraciły krewnego lub przyjaciela;

prowadzi działania na rzecz zapewnienia osobom, które w wyniku zabójstwa lub nieumyślnego spowodowania śmierci utraciły bliską osobę, dobrego stanu zdrowia, zarówno psychicznego, jak i fizycznego, tak by odzyskały one siły i pozytywne nastawienie do życia w przyszłości.

DANE KONTAKTOWE:

 Samm

Ostatnia aktualizacja: 01/02/2019

Za wersję tej strony w języku danego kraju odpowiada właściwe państwo członkowskie. Tłumaczenie zostało wykonane przez służby Komisji Europejskiej.

Jeżeli właściwy organ krajowy wprowadził jakieś zmiany w wersji oryginalnej, mogły one jeszcze nie zostać uwzględnione w tłumaczeniu. Komisja Europejska nie przyjmuje żadnej odpowiedzialności w odniesieniu do danych lub informacji, które niniejszy dokument zawiera, lub do których się odnosi.

Informacje na temat przepisów dotyczących praw autorskich, które obowiązują w państwie członkowskim odpowiedzialnym za niniejszą stronę, znajdują się w informacji prawnej.

1 - Moje prawa jako ofiary przestępstwa

Jakie informacje uzyskam od odpowiedniego organu (np. policji, prokuratury) w okresie między popełnieniem przestępstwa a złożeniem przeze mnie zawiadomienia o tym przestępstwie?

Ofiara przestępstwa jest uprawniona do otrzymania informacji na piśmie na temat tego, czego może oczekiwać od systemu sądownictwa karnego, takich jak „ulotka informacyjna dla ofiar przestępstw”, lub szczegółowego wskazania strony internetowej zawierającej takie informacje.

W zależności od rodzaju przestępstwa, sytuacji osobistej ofiary przestępstwa lub znaczenia informacji dla konkretnego etapu postępowania przygotowawczego lub postępowania głównego ofiara przestępstwa musi podczas pierwszego kontaktu z policją otrzymać informacje dotyczące następujących kwestii:

miejsca i sposobu uzyskania porady lub wsparcia, w tym dostępu do wsparcia medycznego, wszelkiego wsparcia specjalistycznego (np. psychologicznego) oraz zakwaterowania zastępczego;

procedury składania zawiadomienia o popełnieniu przestępstwa oraz dane osoby, z którą należy się kontaktować w przypadku jakichkolwiek pytań dotyczących sprawy;

wszelkich dostępnych środków ochrony (w razie potrzeby);

sposobu ubiegania się o kompensatę;

dostępnych rozwiązań, jeżeli ofiara przestępstwa przebywa poza granicami Anglii i Walii;

dostępności tłumacza ustnego i pisemnego;

sposobu wniesienia skargi na podmiot świadczący usługi;

dostępności usług w zakresie sprawiedliwości naprawczej;

sposobu uzyskania zwrotu kosztów poniesionych w przypadku udziału w postępowaniu karnym w charakterze świadka.

Ofiara przestępstwa ma prawo do korzystania z usług oferowanych przez służby udzielające wsparcia ofiarom przestępstw w każdym czasie, niezależnie od tego, czy złożyła zawiadomienie o popełnieniu przestępstwa, a także po zakończeniu postępowania przygotowawczego i działań służących pociągnięciu sprawcy do odpowiedzialności karnej.

Nie mieszkam w państwie UE, w którym popełniono przestępstwo (w przypadku obywateli UE i obywateli państw trzecich). Jak chronione są moje prawa?

Ofiara przestępstwa ma prawo do korzystania z usług wymienionych w omawianym kodeksie, jeżeli przestępstwo popełniono w Anglii lub Walii lub jeżeli usługi są związane z postępowaniem karnym toczącym się w Anglii lub Walii. [1]

[1] Uprawnienie do otrzymania kompensaty od Urzędu ds. Kompensaty z Tytułu Krzywd Wyrządzonych Przestępstwem (Criminal Injuries Compensation Authority) może zależeć od miejsca zamieszkania lub obywatelstwa, chyba że wnoszący wniosek zostanie ostatecznie uznany za ofiarę przestępstwa handlu ludźmi lub otrzyma azyl, ochronę uzupełniającą lub tymczasowe zezwolenie na pobyt.

Jakie informacje uzyskam, jeżeli złożę zawiadomienie o popełnieniu przestępstwa?

Ofiara przestępstwa ma prawo do otrzymania od policji:

pisemnego potwierdzenia złożenia zawiadomienia o popełnieniu przestępstwa zawierającego podstawowe informacje o tym przestępstwie. Pisemne potwierdzenie może mieć formę pisma, zawiadomienia elektronicznego, takiego jak wiadomość e-mail lub wiadomość tekstowa, lub może zostać sporządzone odręcznie. Ofiara przestępstwa może się również zwrócić o niewydawanie takiego potwierdzenia. Jeżeli policja uzna, że wysłanie pisemnego potwierdzenia może być niebezpieczne dla ofiary przestępstwa (np. w sprawach dotyczących przemocy domowej), może uwzględnić jej wniosek o niewysyłanie takiego potwierdzenia;

jednoznaczne wyjaśnienia, czego ofiara przestępstwa może oczekiwać od systemu sądownictwa karnego w przypadku złożenia zawiadomienia o popełnieniu przestępstwa lub skontaktowania się z daną osobą jako ofiarą przestępstwa w toku postępowania przygotowawczego;

oceny, czy potrzebuje wsparcia, a jeżeli tak - jakiego rodzaju pomocy lub wsparcia może potrzebować. Pomoże to w ustaleniu, czy dana osoba należy do jednej z trzech kategorii ofiar przestępstw, które mogą potrzebować większego wsparcia, oraz czy i w jakim zakresie może korzystać ze środków szczególnych. Służby udzielające wsparcia ofiarom przestępstw mogą dokonać bardziej szczegółowej oceny w imieniu policji; albo informacji na piśmie na temat tego, czego ofiara przestępstwa może oczekiwać od systemu sądownictwa karnego, takich jak „ulotka informacyjna dla ofiar przestępstw”, albo szczegółowego wskazania strony internetowej zawierającej takie informacje - najszybciej jak to możliwe, lecz nie później niż w terminie 5 dni roboczych od dnia złożenia zawiadomienia o popełnieniu przestępstwa lub skontaktowania się z daną osobą jako ofiarą przestępstwa w toku postępowania przygotowawczego;

pouczenia o częstotliwości otrzymywania informacji o postępach w sprawie po rozmowie z policją;

uzasadnienia - w terminie 5 dni roboczych - od wydania postanowienia o odmowie wszczęcia postępowania;

informacji o umorzeniu postępowania i nieprzedstawieniu zarzutów żadnej osobie oraz uzasadnienia takiego postanowienia.

Ofiara przestępstwa ma prawo do otrzymania od policji informacji na temat służb udzielających wsparcia ofiarom przestępstw, w tym ich danych kontaktowych, aby móc uzyskać wsparcie w dowolnym momencie.

Ofiara przestępstwa ma prawo do otrzymania od policji wskazanych poniżej informacji oraz do uzyskania stosownych wyjaśnień w terminie 5 dni roboczych od dnia, w którym podejrzany:

został aresztowany;

został przesłuchany po uprzednim pouczeniu o prawie do odmowy składania wyjaśnień lub odmowy odpowiedzi na poszczególne pytania;

został zwolniony bez przedstawienia mu zarzutów;

został zwolniony za poręczeniem majątkowym lub warunki zwolnienia zmieniły się lub zostało ono uchylone.

Czy mam prawo skorzystać z bezpłatnego tłumaczenia pisemnego lub ustnego (na potrzeby kontaktów z policją bądź innymi organami, w trakcie śledztwa /dochodzenia lub w czasie procesu)?

Jeżeli ofiara przestępstwa nie rozumie języka angielskiego lub nie mówi w tym języku, ma prawo zwrócić się o tłumaczenie ustne na język, który rozumie:

w przypadku składania zawiadomienia o podejrzeniu popełnienia przestępstwa [1]

w przypadku przesłuchania przez policję; oraz

w przypadku składania zeznań jako świadek.

Jeżeli ofiara przestępstwa nie rozumie języka angielskiego lub nie mówi w tym języku, ma prawo zwrócić się o tłumaczenie pisemne następujących informacji:

pisemnego potwierdzenia złożenia zawiadomienia o popełnieniu przestępstwa;

odpisu istotnych części dokumentu, jeżeli do celów przesłuchania lub postępowania sądowego niezbędne jest zapoznanie się z określonym dokumentem, którego treść została ujawniona ofierze przestępstwa;

pouczenia o terminie, godzinie i miejscu rozprawy; oraz

wyniku postępowania karnego - jeżeli ofiara przestępstwa jest uprawniona do zapoznania się z nim na podstawie omawianego kodeksu - oraz co najmniej skróconego uzasadnienia orzeczenia, o ile jest dostępne.

[1] Ofiara przestępstwa ma prawo do złożenia zawiadomienia o popełnieniu przestępstwa w języku, który rozumie, lub korzystając z niezbędnego wsparcia językowego, jeśli nie posługuje się językiem angielskim.

W jaki sposób organ zajmujący się sprawą dopilnuje, żebym zrozumiał, co się dzieje oraz by właściwie mnie zrozumiano (jeżeli jestem dzieckiem; jeżeli jestem osobą niepełnosprawną)?

Zgodnie z kodeksem dotyczącym ofiar przestępstw podmioty świadczące usługi muszą komunikować się z ofiarami przestępstw, posługując się prostym i przystępnym językiem oraz podejmując odpowiednie środki (np. korzystając z metody EasyRead, alfabetu Braille'a lub z usług zarejestrowanego pośrednika (ang. *registered intermediary*)), aby pomóc ofierze przestępstwa w zrozumieniu przekazywanych treści i umożliwieniu jej bycia zrozumianą. Rozważając odpowiednie środki, podmioty świadczące usługi muszą uwzględnić wszelkie istotne cechy osobowe, które mogą wpłynąć na zdolność ofiary przestępstwa do komunikacji.

Dostępne są różnorodne ulotki informacyjne w różnych formatach napisane prostym językiem.

Usługi wsparcia dla ofiar przestępstw

Kto udziela wsparcia ofiarom przestępstw?

 Art. 56 ustawy z 2004 r. o przemocy domowej, przestępczości i ofiarach przestępstw stanowi, że Ministerstwo Sprawiedliwości udziela dotacji na świadczenie na rzecz ofiar przestępstw usług na szczeblu krajowym. Przeznacza również środki pieniężne na rzecz pełnomocników ds. policji i przestępstw (ang. *Police and Crime Commissioners*) w celu lokalnego zlecania/świadczenia usług wsparcia emocjonalnego i organizacyjnego na rzecz ofiar przestępstw zgodnie z **art. 143 ustawy z 2014 r. o zachowaniach antyspołecznych, przestępczości i policji**.

Czy policja skieruje mnie automatycznie do podmiotu udzielającego wsparcia ofiarom przestępstw?

Policja wyjaśni ofierze przestępstwa, że automatycznie przekaże jej dane służbom udzielającym wsparcia ofiarom przestępstw w terminie 2 dni roboczych od dnia złożenia zawiadomienia o popełnieniu przestępstwa. Ofiara przestępstwa ma prawo zwrócić się do policji o nieprzekazywanie jej danych służbom udzielającym wsparcia ofiarom przestępstw.

W przypadku ofiar przestępstw przeciwko wolności seksualnej lub obyczajności lub przemocy domowej bądź bliskich krewnych zmarłego policja zwróci się do nich o wyrażenie wyraźnej zgody na przekazanie ich danych służbom udzielającym wsparcia ofiarom przestępstw.

Jak chroni się moją prywatność?

Jeżeli zgodnie z kodeksem dotyczącym ofiar przestępstw podmioty świadczące usługi są zobowiązane do udostępnienia informacji, muszą one dokonać tej czynności skutecznie i wywiązując się z zobowiązań określonych w ustawie z 1998 r. o ochronie danych oraz w innych odpowiednich przepisach.

Czy muszę złożyć zawiadomienie o popełnieniu przestępstwa przed uzyskaniem dostępu do wsparcia dla ofiar przestępstw?

Nie, ofiara przestępstwa ma prawo do korzystania z usług oferowanych przez służby udzielające wsparcia ofiarom przestępstw w każdym czasie, niezależnie od tego, czy złożyła zawiadomienie o popełnieniu przestępstwa, a także po zakończeniu postępowania przygotowawczego i działań służących pociągnięciu sprawcy do odpowiedzialności karnej.

Środki ochrony osobistej - jeśli znajduję się w niebezpieczeństwie

Jakie rodzaje ochrony są dostępne?

Jeżeli ofiara przestępstwa składa zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa podmiotowi świadczącemu usługi, podmiot ten musi zapewnić przeprowadzenie indywidualnej oceny ofiary przestępstwa, aby ustalić, czy wymaga ona szczególnej ochrony, oraz stwierdzić, czy i w jakim zakresie skorzystałaby ona z poszczególnych środków ochrony lub ze środków szczególnych w toku przesłuchania lub w toku składania zeznań.

Charakter oceny będzie zależał od wszystkich okoliczności, w tym ciężaru przestępstwa i stopnia szkody bezsprzecznie wyrządzonej ofierze przestępstwa. Ocena musi uwzględniać cechy osobiste ofiary przestępstwa, jej poglądy oraz charakter i okoliczności przestępstwa.

Jeżeli w następstwie indywidualnej oceny podmiot świadczący usługi uzna, że ofiara przestępstwa wymaga szczególnej ochrony oraz że w jej przypadku korzystne byłoby zastosowanie szczególnych środków ochrony w toku przesłuchania, podmiot ten musi również zapewnić, z zastrzeżeniem ograniczeń operacyjnych i technicznych:

w miarę możliwości prowadzenie przez tę samą osobę wszystkich przesłuchań ofiary przestępstwa, chyba że zagrażałoby to prawidłowości prowadzonego postępowania;

przewodzenie przesłuchania - w razie konieczności - w pomieszczeniach przeznaczonych lub przystosowanych do tego celu;

przewodzenie przesłuchań przez wyszkolonych w tym celu specjalistów lub za ich pośrednictwem; oraz

możliwość przeprowadzenia przesłuchania ofiary przestępstwa przez osobę tej samej płci w sprawach dotyczących przemocy seksualnej, przemocy ze względu na płeć lub przemocy domowej. Wszelkie tego rodzaju wnioski należy w miarę możliwości uwzględnić, chyba że zagrażałoby to prawidłowości prowadzonego postępowania.

W mało prawdopodobnym przypadku ucieczki podejrzanego z aresztu śledczego policja, powziąwszy wiadomość o ucieczce lub otrzymawszy informację o ucieczce z zakładu karnego, od zespołu ds. młodocianych przestępców (Youth Offending Team), ze szpitala lub z ośrodka detencyjnego dla migrantów, w miarę możliwości powiadomi ofiarę przestępstwa o takiej ucieczce oraz o wszelkich środkach zastosowanych w celu zapewnienia ochrony ofierze przestępstwa, jeżeli uznaje się, iż grozi jej poważne niebezpieczeństwo ze strony podejrzanego.

Kto może mi zapewnić ochronę?

Jeżeli ofiara przestępstwa składa zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa podmiotowi świadczącemu usługi, podmiot ten musi zapewnić przeprowadzenie indywidualnej oceny ofiary przestępstwa, aby ustalić, czy wymaga ona szczególnej ochrony. W większości przypadków organem tym będzie policja.

Czy ktoś dokona oceny mojej sprawy, żeby sprawdzić, czy grozi mi dalsze niebezpieczeństwo ze strony sprawcy?

Wszystkie ofiary przestępstwa mają prawo do tego, aby policja dokonała oceny w celu ustalenia wszelkich potrzeb lub wymaganego wsparcia, w tym czy i w jakim zakresie osoby te mogą skorzystać ze środków szczególnych. Długość i przebieg takiej oceny zależy od ciężaru przestępstwa oraz od indywidualnych potrzeb ofiary przestępstwa. W ocenie zostaną uwzględnione cechy osobiste ofiary przestępstwa, charakter i okoliczności przestępstwa oraz poglądy ofiary przestępstwa. Im więcej informacji ofiara przestępstwa jest w stanie przekazać podczas oceny, tym bardziej poziom wsparcia dostosowany będzie do jej indywidualnych potrzeb.

Czy ktoś dokona oceny mojej sprawy, żeby sprawdzić, czy grozi mi dalsze niebezpieczeństwo ze strony systemu wymiaru sprawiedliwości (w trakcie dochodzenia/śledztwa lub w czasie procesu)?

Wszystkie ofiary przestępstwa mają prawo do tego, aby policja dokonała oceny w celu ustalenia wszelkich potrzeb lub wymaganego wsparcia, w tym czy i w jakim zakresie osoby te mogą skorzystać ze środków szczególnych. Długość i przebieg takiej oceny zależy od ciężaru przestępstwa oraz od indywidualnych potrzeb ofiary przestępstwa. W ocenie zostaną uwzględnione cechy osobiste ofiary przestępstwa, charakter i okoliczności przestępstwa oraz poglądy ofiary przestępstwa. Im więcej informacji ofiara przestępstwa jest w stanie przekazać podczas oceny, tym bardziej poziom wsparcia dostosowany będzie do jej indywidualnych potrzeb.

Jakie środki ochrony są dostępne dla ofiar najbardziej potrzebujących szczególnego traktowania?

Ofiara przestępstwa może uzyskać większe uprawnienia na podstawie kodeksu dotyczącego ofiar przestępstw jako ofiara wymagająca szczególnego traktowania [1], jeżeli na jakość zeznań mogą wpłynąć następujące czynniki:

zaburzenie psychiczne w rozumieniu ustawy z 1983 r. o zdrowiu psychicznym;

znaczne upośledzenie umysłowe i upośledzenie umiejętności społecznych; lub

niepełnosprawność fizyczna lub zaburzenie fizyczne.

[1] Sąd rozstrzyga, czy w stosunku do danej osoby można zastosować środki szczególne na podstawie kryteriów wymienionych w art. 16 ustawy z 1999 r. o wymiarze sprawiedliwości w sprawach z udziałem młodocianych oraz o dowodach w sprawach karnych (zob. rozdział 1 pkt 1.13-1.15).

Jestem małoletni - czy przysługują mi szczególne prawa?

Ofiara przestępstwa może uzyskać większe uprawnienia na podstawie kodeksu dotyczącego ofiar przestępstw jako ofiara wymagająca szczególnego traktowania [1], jeżeli w chwili przestępstwa nie ukończyła 18. roku życia. Uprawnienia te obejmują możliwość skorzystania ze środków szczególnych podczas składania zeznań przed sądem.

[1] Sąd rozstrzyga, czy w stosunku do danej osoby można zastosować środki szczególne na podstawie kryteriów wymienionych w art. 16 ustawy z 1999 r. o wymiarze sprawiedliwości w sprawach z udziałem młodocianych oraz o dowodach w sprawach karnych (zob. rozdział 1 pkt 1.13-1.15).

W wyniku przestępstwa zmarł członek mojej rodziny - jakie prawa mi przysługują?

Bliscy krewni zmarłego są uprawnieni do korzystania z usług na podstawie kodeksu ze względu na to, że są uznawani za ofiary najcięższego przestępstwa.

Członek mojej rodziny jest ofiarą przestępstwa - jakie prawa mi przysługują?

Rzecznik rodzinny ofiar przestępstw, które są niepełnosprawne lub które odniosły tak poważne obrażenia w wyniku przestępstwa, że nie są w stanie się komunikować

Jeżeli ofiara przestępstwa jest niepełnosprawna lub odniosła tak poważne obrażenia w wyniku przestępstwa, że nie jest w stanie się komunikować, wówczas ofiara lub jej bliscy krewni mają prawo wyznaczyć rzecznika rodzinnego, który będzie pełnił rolę pośrednika, tak aby mogli oni skorzystać z usług na podstawie omawianego kodeksu.

Rodzic lub opiekun ofiary przestępstwa, która nie ukończyła 18. roku życia

W przypadku ofiary przestępstwa, która nie ukończyła 18. roku życia, co do zasady jej rodzic lub opiekun jest uprawniony do korzystania z usług na podstawie omawianego kodeksu. [1]

[1] Chyba że w sprawie rodzica lub opiekuna ofiary przestępstwa prowadzone jest postępowanie bądź policja przedstawiła im zarzuty w związku z przestępstwem lub jeśli zgodnie z uzasadnioną opinią zaangażowanego podmiotu świadczącego usługi otrzymanie takich usług przez rodzica lub opiekuna nie leży w najlepszym interesie ofiary przestępstwa.

Czy mogę uzyskać dostęp do mediacji? Na jakich warunkach korzysta się z mediacji? Czy w trakcie mediacji będę bezpieczny/bezpieczna?

Sprawiedliwość naprawcza jest procesem zbliżania ofiar przestępstw ze sprawcami w celu znalezienia pozytywnego rozwiązania na przyszłość.

Model sprawiedliwości naprawczej jest dobrowolny - udział w sesjach jest nieobowiązkowy i zarówno ofiara przestępstwa, jak i sprawca muszą wyrazić zgodę na uczestnictwo przed rozpoczęciem sesji. Ofiara przestępstwa może się zwrócić o możliwość uczestnictwa w sesji sprawiedliwości naprawczej w odpowiedniej dla siebie chwili lub może zostać poproszona o uczestnictwo w takiej sesji na wniosek sprawcy. Nawet jeżeli obydwie strony wyrażą wolę uczestnictwa, rozwiązanie to może nie być odpowiednie w danej sprawie. Kwestia ta podlega ocenie mediatora.

Zastosowane zostaną odpowiednie środki, aby upewnić się, że wszystko, na co zgadza się ofiara przestępstwa, jest bezpieczne; przeszkolony mediator będzie zawsze obecny na każdym spotkaniu ofiary przestępstwa ze sprawcą. Jeżeli sprawca przyznał się do winy i pragnie uczestniczyć w spotkaniu lub skontaktować się z ofiarą przestępstwa, ofiara przestępstwa może mieć okazję, aby wyjaśnić, w jaki sposób wpłynął na nią czyn popełniony przez sprawcę.

Ofiara przestępstwa może wówczas zdecydować się na przyjęcie przeprosin lub uzgodnić, jakie działanie musi podjąć sprawca, aby naprawić wyrządzoną szkodę.

Koncepcja sprawiedliwości naprawczej nie jest tożsama z pozasądową ugodą zainteresowanych stron (*community resolution*). Pozasądowa uгода zainteresowanych stron jest nieformalnym narzędziem pozostającym do dyspozycji policji, pozwalającym na bardziej proporcjonalną walkę z drobną przestępczością i zachowaniami antyspołecznymi poza formalnym systemem sądownictwa karnego. Pozasądowa uгода zainteresowanych stron jest przeznaczona przede wszystkim dla uprzednio niekaranych sprawców, którzy okażą szczerą skruchę, pod warunkiem że ofiara przestępstwa zgodzi się na niewszczywanie przez policję formalnego postępowania w sprawie.

Gdzie mogę znaleźć przepisy, w których określono moje prawa?

 Kodeks postępowania dotyczący ofiar przestępstw („kodeks dotyczący ofiar przestępstw”) został opracowany na podstawie **art. 32 ustawy z 2004 r. o przemocy domowej, przestępczości i ofiarach przestępstw** i wprowadzony w życie na podstawie zarządzenia, o którym mowa w **art. 33 ustawy z 2004 r. o przemocy domowej, przestępczości i ofiarach przestępstw** . Zarządzenie z 2015 r. w sprawie ustawy z 2004 r. o przemocy domowej, przestępczości i ofiarach przestępstw (**kodeks postępowania dotyczący ofiar przestępstw**) (akt legislacyjny z mocą ustawy z 2015 r. nr 1817) przedłożono Parlamentowi dnia 23 października 2015 r. Wprowadziło ono w życie zmienioną wersję wspomnianego kodeksu w dniu 16 listopada 2015 r.

W kodeksie dotyczącym ofiar przestępstw wymieniono usługi, które mają być świadczone w Anglii i Walii na rzecz ofiar przestępstw przez główne organy wymiaru sprawiedliwości w sprawach karnych (wprowadzenie, rozdziały 1-4) oraz przez inne podmioty pełniące odpowiednie funkcje (rozdział 5). Podmioty te określa się mianem „podmiotów świadczących usługi” (*service providers*). W kodeksie dotyczącym ofiar przestępstw określono uprawnienia przysługujące ofiarom przestępstw oraz odpowiadające im obowiązki spoczywające na odpowiednich podmiotach świadczących usługi.

W rozdziale 3 kodeksu dotyczącego ofiar przestępstw określono - posługując się językiem zrozumiałym dla dzieci - usługi, które mają być świadczone na rzecz dzieci będących ofiarami przestępstw. Zasadę tę należy interpretować w związku z „Wprowadzeniem” do kodeksu dotyczącego ofiar przestępstw oraz z rozdziałami 1 i 2 tego kodeksu.

W pkt 1 „Wprowadzenia” do kodeksu dotyczącego ofiar przestępstw oraz w rozdziale 5 pkt 1 tego kodeksu zapewniono uwzględnianie przez właściwe organy nadrzędnych celów dyrektywy podczas wykonywania ich funkcji zgodnie z kodeksem dotyczącym ofiar przestępstw.

Uprawnienia określone w kodeksie dotyczącym ofiar przestępstw mają zastosowanie do wszystkich ofiar przestępstw, niezależnie od ich statusu pobytowego.

 Art. 56 ustawy z 2004 r. o przemocy domowej, przestępczości i ofiarach przestępstw: Ministerstwo Sprawiedliwości udziela dotacji na świadczenie krajowych usług na rzecz ofiar przestępstw. Przeznacza również środki pieniężne na rzecz pełnomocników ds. policji i przestępstw w celu lokalnego zlecenia /świadczenia usług wsparcia emocjonalnego i praktycznego na rzecz ofiar przestępstw zgodnie z **art. 143 ustawy z 2014 r. o zachowaniach antyspołecznych, przestępczości i policji**.

Zgodnie z klauzulą 3 umowy o udzielenie dotacji zawartej między Ministerstwem Sprawiedliwości a pełnomocnikami ds. policji i przestępstw usługi zlecane przez pełnomocnika muszą być zgodne z dyrektywą w sprawie ofiar przestępstw, a w szczególności z jej art. 8 i 9. Zgodnie z klauzulą 4 zlecane lub świadczone usługi muszą spełniać warunki wymienione w art. 8 ust. 1.

Ostatnia aktualizacja: 01/02/2019

Za wersję tej strony w języku danego kraju odpowiada właściwe państwo członkowskie. Tłumaczenie zostało wykonane przez służby Komisji Europejskiej. Jeżeli właściwy organ krajowy wprowadził jakieś zmiany w wersji oryginalnej, mogły one jeszcze nie zostać uwzględnione w tłumaczeniu. Komisja Europejska nie przyjmuje żadnej odpowiedzialności w odniesieniu do danych lub informacji, które niniejszy dokument zawiera, lub do których się odnosi. Informacje na temat przepisów dotyczących praw autorskich, które obowiązują w państwie członkowskim odpowiedzialnym za niniejszą stronę, znajdują się w informacji prawnej.

2 - Składanie zawiadomienia o przestępstwie oraz moje prawa podczas dochodzenia/śledztwa lub w czasie procesu

Jak złożyć zawiadomienie o przestępstwie?

W pierwszej kolejności należy złożyć zawiadomienie o popełnieniu przestępstwa na policji. Informacje o tym, jak to zrobić, można uzyskać tutaj: **składanie zawiadomienia o popełnieniu przestępstwa**

W jaki sposób mogę uzyskać informacje o przebiegu sprawy?

Ofiara przestępstwa ma prawo do otrzymania od policji wskazanych poniżej informacji oraz do uzyskania stosownych wyjaśnień w terminie 5 dni roboczych od dnia, w którym podejrzany:

został aresztowany;

został przesłuchany po uprzednim pouczeniu o prawie do odmowy składania wyjaśnień lub odmowy odpowiedzi na poszczególne pytania;

został zwolniony bez przedstawienia mu zarzutów;

został zwolniony za poręczeniem majątkowym lub warunki zwolnienia zmieniły się lub zostało ono uchylone.

Ofiara przestępstwa ma prawo do otrzymania od policji wskazanych poniżej informacji w terminie 5 dni roboczych od dnia, w którym policja je otrzyma:

informacje o terminie, godzinie i miejscu pierwszej rozprawy sądowej;

jeżeli sprawca zostaje zwolniony za poręczeniem majątkowym w celu stawienia się przed sądem, informacje o wszelkich warunkach takiego zwolnienia oraz o ich zmianie.

Czy przysługuje mi pomoc prawna (podczas dochodzenia/śledztwa lub w czasie procesu)? Na jakich warunkach?

Ofiary przestępstw i świadkowie nie są stronami postępowania karnego, dlatego też na terytorium Anglii i Walii nie mają prawa do korzystania z pomocy prawnej.

Czy mogę ubiegać się o zwrot kosztów (z tytułu uczestnictwa w dochodzeniu/śledztwie/procesie)? Na jakich warunkach?

Podmioty świadczące usługi odpowiedzialne za ściganie sprawcy przestępstwa muszą stosować przepisy, na mocy których ofiary przestępstw mają możliwość dochodzenia zwrotu kosztów poniesionych w związku ze stawiennictwem w sądzie celem złożenia zeznań.

Dodatkowe informacje na temat dochodzenia zwrotu kosztów poniesionych przez świadków są dostępne **tutaj**

Oraz **tutaj**

Moja sprawa została umorzona zanim trafiła do sądu. Czy mogę się odwołać?

Osoba niezadowolona z wydanego przez policję lub prokuraturę postanowienia o odmowie wszczęcia postępowania może wnieść zażalenie na takie postanowienie zgodnie z zasadami ustanowionymi w programach Krajowej Rady Komendantów Policji (National Police Chiefs Council) i prokuratury (Crown Prosecution Service) dotyczących prawa ofiar przestępstw do zaskarżenia postanowienia wydanego przez policję lub prokuraturę.

Prokuratura uruchomiła program dotyczący prawa ofiar przestępstw do zaskarżenia postanowienia wydanego przez prokuraturę w dniu 5 czerwca 2013 r.

Policja w Anglii i Walii przyjęła program dotyczący prawa ofiar przestępstw do zaskarżenia postanowienia wydanego przez policję w dniu 1 kwietnia 2015 r.

Wspomniane programy zapewniają ofiarom przestępstw możliwość wniesienia zażalenia od wydanego przez policję lub prokuraturę postanowienia o odmowie wszczęcia postępowania lub o umorzeniu toczącego się postępowania w sprawie karnej.

Jeżeli ofiara przestępstwa zostaje powiadomiona o wydaniu postanowienia, które może zostać zaskarżone w ramach programu Krajowej Rady Komendantów Policji albo programu prokuratury, otrzymuje razem z powiadomieniem informacje wystarczające do podjęcia decyzji o tym, czy chce wnieść zażalenie.

Czy mogę uczestniczyć w procesie?

Osoba, która posiada informacje na temat zdarzenia, może zostać wezwana do złożenia zeznań w sądzie jako świadek oskarżenia lub obrony.

Jaka jest moja rola w systemie wymiaru sprawiedliwości? Czy jestem na przykład: ofiarą przestępstwa, świadkiem, powodem cywilnym, oskarżycielem prywatnym?

Na potrzeby kodeksu postępowania dotyczącego ofiar przestępstw (kodeks dotyczący ofiar przestępstw) termin „ofiara przestępstwa” oznacza:

osobę fizyczną, która poniosła szkodę, w tym szkodę fizyczną, psychiczną, emocjonalną lub materialną, bezpośrednio wskutek popełnienia przestępstwa; bliskiego krewnego (zob. glosariusz) osoby, która zmarła bezpośrednio wskutek popełnienia przestępstwa.

Osoba, która posiada informacje na temat zdarzenia, może zostać wezwana do złożenia zeznań w sądzie jako świadek oskarżenia lub obrony. Osoba, która posiada informacje na temat innych osób zaangażowanych w sprawę, może zostać wezwana do złożenia zeznań, zazwyczaj jako świadek obrony. W każdym z tych przypadków zeznania składane przez świadka mogą okazać się kluczowe dla skazania albo uniewinnienia oskarżonego.

Prawo do wszczęcia postępowania prywatnoscargowego jest zagwarantowane na podstawie art. 6 ust. 1 ustawy z 1985 r. o ściganiu przestępstw (POA).

Istnieją jednak pewne ograniczenia:

zgodnie z art. 6 ust. 2 ustawy z 1985 r. o ściganiu przestępstw Dyrektor Urzędu Prokuratury (Director of Public Prosecutions) jest uprawniony do przejęcia nadzoru na postępowaniami prywatnoscargowymi;

w niektórych przypadkach oskarżyciel prywatny musi uzyskać zgodę Prokuratora Generalnego (Attorney General) lub Dyrektora Urzędu Prokuratury na wszczęcie postępowania.

Dodatkowe informacje można uzyskać [tutaj](#)

Czy mogę wybrać swoją rolę? Jakie są moje prawa i obowiązki wynikające z tej roli?

W kodeksie postępowania dotyczącego ofiar przestępstw zapisano prawa ofiar przestępstw. Kodeks ten jest dostępny [tutaj](#)

Osoba, która była świadkiem przestępstwa, ale nie jest ofiarą przestępstwa, może skorzystać ze wsparcia udzielanego przez służby wymienione w karcie dotyczącej świadków zamiast wsparcia oferowanego przez służby wskazane w tym kodeksie. Karta jest dostępna [tutaj](#)

Czy mogę składać oświadczenia przed sądem lub przedstawiać dowody? Na jakich warunkach?

Osoba, która posiada informacje na temat zdarzenia, może zostać wezwana do złożenia zeznań w sądzie jako świadek oskarżenia lub obrony. Osoba, która posiada informacje na temat innych osób zaangażowanych w sprawę, może zostać wezwana do złożenia zeznań, zazwyczaj jako świadek obrony.

Ofiara przestępstwa może złożyć osobiste oświadczenie ofiary przestępstwa, wyjaśniając, własnymi słowami, jaki wpływ (fizyczny, emocjonalny, finansowy lub inny) miało na nią przestępstwo. Oświadczenie to różni się od oświadczenia świadka o przebiegu zdarzenia, które zawiera informacje o tym, co świadek widział lub słyszał.

Dzięki osobistemu oświadczeniu ofiara przestępstwa może przedstawić swój punkt widzenia w toku postępowania karnego. Ofiara przestępstwa nie może jednak wyrażać swojej opinii na temat tego, czy sprawca powinien zostać skazany, ani na temat kary, jaką należy wymierzyć podejrzanemu, ponieważ rozstrzygnięcie tych kwestii leży w gestii sądu.

Ofiara przestępstwa ma prawo złożyć osobiste oświadczenie ofiary przestępstwa w trakcie składania zeznań dotyczących przebiegu przestępstwa na policji w charakterze świadka.

Jeżeli oskarżony zostanie uznany za winnego zarzucanych mu czynów, ofiara przestępstwa może zażądać odczytania osobistego oświadczenia na głos lub jego odtworzenia (jeżeli zostało ono zarejestrowane) w sądzie. Ofiara przestępstwa jest również uprawniona do wystąpienia o samodzielne odczytanie swojego osobistego oświadczenia lub o jego odczytanie przez inną osobę (np. członka rodziny lub wyznaczonego przez prokuraturę adwokata (*advocate*)).

Zanim ofiara przestępstwa zdecyduje, czy chce, aby jej osobiste oświadczenie zostało odczytane na głos lub odtworzone w sądzie, zostanie poinformowana o potencjalnych konsekwencjach podania treści oświadczenia do wiadomości publicznej, np. o możliwości jego przytaczania w środkach masowego przekazu. Obrona może również kierować do ofiary przestępstwa pytania dotyczące treści sporządzonego przez nią osobistego oświadczenia.

Jeżeli ofiara przestępstwa wystąpi o odczytanie osobistego oświadczenia na głos lub o jego odtworzenie w sądzie, decyzję w kwestii tego, czy oświadczenie należy odczytać na głos lub odtworzyć, a jeżeli tak - które jego części powinny zostać odczytane na głos lub odtworzone i kto powinien je odczytać - podejmuje sąd, mając na względzie interes ofiary przestępstwa. W większości przypadków niektóre lub wszystkie osobiste oświadczenia ofiary przestępstwa zostaną odczytane lub odtworzone, chyba że sąd będzie dysponował uzasadnionymi przesłankami przemawiającymi za nieudzieleniem zgody na ich odczytanie/odtworzenie. Ofiara przestępstwa zostanie poinformowana o decyzji sądu.

Jakie informacje uzyskam w czasie procesu?

Ofiara przestępstwa ma prawo do:

otrzymania informacji na temat wyniku każdej rozprawy dotyczącej zwolnienia za poręczeniem majątkowym (informacji o istotnych warunkach zwolnienia za poręczeniem majątkowym oraz wszelkich istotnych zmianach tych warunków) wraz z uzasadnieniem w terminie 5 dni roboczych. Osoba, która padła ofiarą przestępstwa najcięższego rodzaju, jest obiektem uporczywego nękania, należy do grupy osób wymagających szczególnego traktowania lub jest zastraszana, ma prawo do otrzymania takich informacji w terminie 1 dnia roboczego;

otrzymania informacji o terminie, miejscu i wyniku każdej rozprawy sądowej przeprowadzonej w sprawie od odpowiedniego Biura Pomocy Świadkom (Witness Care Unit). Biuro Pomocy Świadkom ma obowiązek przekazać takie informacje w terminie 1 dnia roboczego od dnia ich otrzymania od sądu;

otrzymania informacji o wydaniu nakazu aresztowania podejrzanego oraz o wyniku przesłuchania podejrzanego w przypadku jego ponownego aresztowania.

Jeżeli podejrzany zostaje ponownie aresztowany po wydaniu nakazu aresztowania, zazwyczaj zostanie wtedy doprowadzony do sądu. Biuro Pomocy Świadkom musi przekazać takie informacje w terminie 5 dni roboczych od dnia ich otrzymania od sądu;

jeżeli podejrzany nie przyznaje się do winy - omówienia wszelkich swoich potrzeb z przedstawicielami Biura Pomocy Świadkom oraz, w stosownych przypadkach, otrzymania skierowania do odpowiedniej grupy lub agencji udzielającej wsparcia.

Świadek składający zeznania w toku rozprawy ma prawo do:

zwrócenia się do pracowników sądu o udzielenie zgody na wejście do gmachu sądu innym wejściem niż wejście, z którego korzysta podejrzany oraz członkowie jego rodziny i znajomi;

w przypadkach, w których jest to możliwe, spotkania się z adwokatem lub pełnomocnikiem procesowym wyznaczonym przez prokuraturę w celu zadania mu pytań dotyczących przebiegu postępowania sądowego. Prokurator w miarę możliwości informuje świadka o przybliżonym czasie oczekiwania na złożenie zeznań;

w stosownych przypadkach, uzyskania wyjaśnień od adwokata lub pełnomocnika procesowego wyznaczonego przez prokuraturę, jeżeli doszło do opóźnienia postępowania w dniu, w którym świadek miał składać zeznania, a także do uzyskania informacji o przybliżonym czasie oczekiwania na złożenie zeznań;

oczekiwania na złożenie zeznań na miejscu siedzącym w pomieszczeniu zapewniającym mu odseparowanie od podejrzanego oraz członków jego rodziny i znajomych - sąd zapewni takie warunki w miarę możliwości;

wystąpienia o zastosowanie wobec niego wszelkich środków szczególnych, jeżeli sąd orzekł o zastosowaniu takich środków;

otrzymania danych kontaktowych osoby wyznaczonej do kontaktu w sądzie, aby móc otrzymywać na bieżąco informacje na temat przebiegu sprawy.

Czy będę mieć dostęp do akt sądowych?

Dostęp do akt sądowych regulują przepisy części 5 kodeksu postępowania cywilnego. Najistotniejsze są zapewne przepisy zawarte w art. 5.4C i 5.4D.

Można się z nimi zapoznać [tutaj](#)

Ostatnia aktualizacja: 01/02/2019

Za wersję tej strony w języku danego kraju odpowiada właściwe państwo członkowskie. Tłumaczenie zostało wykonane przez służby Komisji Europejskiej.

Jeżeli właściwy organ krajowy wprowadził jakieś zmiany w wersji oryginalnej, mogły one jeszcze nie zostać uwzględnione w tłumaczeniu. Komisja

Europejska nie przyjmuje żadnej odpowiedzialności w odniesieniu do danych lub informacji, które niniejszy dokument zawiera, lub do których się odnosi.

Informacje na temat przepisów dotyczących praw autorskich, które obowiązują w państwie członkowskim odpowiedzialnym za niniejszą stronę, znajdują się w informacji prawnej.

3 - Moje prawa po zakończeniu procesu

Czy mogę zaskarżyć orzeczenie?

Ofiarom przestępstw nie przysługuje prawo do odwołania się od wyroku skazującego co do winy sprawcy lub wymiaru kary.

Jakie są moje prawa po wydaniu wyroku?

Po zakończeniu postępowania sądowego ofiara przestępstwa ma prawo do:

otrzymania zwrotu wszelkich poniesionych wydatków związanych z koniecznością stawienia się przed sądem w celu złożenia zeznań, które prokuratura

uznała za należne, najpóźniej w ciągu 10 dni roboczych od dnia otrzymania prawidłowo wypełnionego formularza wniosku przez prokuraturę;

otrzymania od Biura Pomocy Świadkom (Witness Care Unit) informacji o wyniku postępowania sądowego, a w stosownych przypadkach zwięzłego

streszczenia uzasadnienia wydanego orzeczenia. Biuro Pomocy Świadkom przekaże takie informacje w terminie 1 dnia roboczego od dnia ich otrzymania od sądu;

skierowania - w stosownych przypadkach i w miarę możliwości - przez Biuro Pomocy Świadkom do służb udzielających wsparcia ofiarom przestępstw.

(i) *W przypadku odwołania się do Sądu Koronnego (Crown Court) od wyroku skazującego wydanego przez sąd pokoju (Magistrates' Court) lub orzeczonego przez ten sąd wymiaru kary.*

Ofiara przestępstwa jest uprawniona do otrzymywania następujących informacji od Biura Pomocy Świadkom w terminie 1 dnia roboczego od dnia, w którym Biuro Pomocy Świadkom uzyska je od sądu:

informacji o wniesionej apelacji;

informacji o terminie, godzinie i miejscu ewentualnej rozprawy;

informacji o wyniku apelacji, w tym o wszelkich zmianach pierwotnego wyroku.

Ofiara przestępstwa ma również prawo do:

oczekiwania na złożenie zeznań w sądzie na miejscu siedzącym w pomieszczeniu zapewniającym jej odseparowanie od osoby wnoszącej apelację oraz

członków jej rodziny i znajomych. Sąd dopilnuje zapewnienia takich warunków w miarę możliwości;

otrzymania danych kontaktowych osoby wyznaczonej do kontaktu w Sądzie Koronnym;

otrzymywania - w stosownych przypadkach i w miarę dostępności - informacji na temat służb udzielających wsparcia ofiarom przestępstw.

(ii) *W przypadku wniesienia apelacji od wyroku skazującego co do winy lub kary do Sądu Apelacyjnego lub wniesienia kasacji w sprawie karnej do Sądu Najwyższego Zjednoczonego Królestwa.*

Ofiara przestępstwa ma prawo do:

uzyskania informacji o tym, że skarżący otrzymał zgodę na wniesienie apelacji, w terminie 5 dni roboczych od dnia, w którym Biuro Pomocy Świadkom otrzymało taką informację od sądu. Osoba, która padła ofiarą przestępstwa najcięższego rodzaju, jest obiektem uporczywego nękania, należy do grupy osób wymagających szczególnego traktowania lub jest zastraszana, ma prawo do otrzymania takich informacji w terminie jednego dnia roboczego;

otrzymania informacji o terminie, godzinie i miejscu rozprawy od Biura Pomocy Świadkom w terminie jednego dnia roboczego od dnia, w którym Biuro to otrzymało stosowne informacje z sądu;

otrzymania od Biura Pomocy Świadkom informacji o planowanym zwolnieniu skarżącego za poręczeniem majątkowym przed wniesieniem apelacji lub o

zmianach w warunkach zwolnienia w terminie jednego dnia roboczego od dnia, w którym Biuro Pomocy Świadkom otrzymało taką informację od sądu;

otrzymywania od Biura Pomocy Świadkom aktualnych informacji na temat wszelkich zmian terminów rozpraw w terminie jednego dnia roboczego od dnia przekazania Biuro stosownych informacji przez sąd;

otrzymania, od Biura ds. Apelacji w Sprawach Karnych, danych kontaktowych osoby wyznaczonej do kontaktu w Biurze ds. Apelacji w Sprawach Karnych (Criminal Appeal Office) lub Sądu Najwyższego Zjednoczonego Królestwa;

uzyskania informacji o wyniku apelacji w terminie pięciu dni roboczych od dnia, w którym Biuro Pomocy Świadkom otrzymało stosowną informację od sądu.

Obejmuje to wszelkie zmiany pierwotnego wyroku. Osoba, która padła ofiarą przestępstwa najcięższego rodzaju, jest obiektem uporczywego nękania, należy do grupy osób wymagających szczególnego traktowania lub jest zastraszana, ma prawo do otrzymania takich informacji w terminie jednego dnia roboczego;

oczekiwania na złożenie zeznań w sądzie na miejscu siedzącym w pomieszczeniu zapewniającym jej odseparowanie od osoby wnoszącej apelację oraz

członków jej rodziny i znajomych. Pracownicy sądu dopilnują w miarę możliwości, by udogodnienia te zostały zastosowane. Skarżący co do zasady nie

uczestniczy w postępowaniu przed Sądem Najwyższym. Jeżeli skarżący stawiał się w sądzie, a ofiara przestępstwa nie chce przebywać z nim na sali

sadowej, sąd nakaże zastosowanie środków szczególnych w odniesieniu do ofiary przestępstwa;

wystąpienia po ogłoszeniu wyroku o sporządzenie jego odpisu przez pracowników Biura ds. Apelacji w Sprawach Karnych lub Sądu Najwyższego

Zjednoczonego Królestwa.

Po udzieleniu zgody na wniesienie apelacji osoba będąca bliskim krewnym zmarłego ma, w stosownych przypadkach, prawo spotkać się z przedstawicielem prokuratury w celu uzyskania informacji na temat charakteru apelacji i przebiegu postępowania sądowego.

Komisja ds. Nadzoru Spraw Karnych (Criminal Cases Review Commission)

Po otrzymaniu wniosku od sprawcy Komisja ds. Nadzoru Spraw Karnych bada co do winy i kary wyroki skazujące, które zostały wydane w związku z

popelnionym przez niego przestępstwem. Komisja może przekazać wyrok skazujący w zakresie rozstrzygnięcia co do winy lub kary do ponownego

rozpoznania w przypadku pojawienia się nowych informacji na temat okoliczności sprawy lub nowej przestanki, które mogą podać orzeczenie o winie w

wątpliwość lub świadczyć o tym, że wymiar kary jest zbyt surowy. Każdego roku komisja otrzymuje około 1000 wniosków od osób skazanych i kieruje około

30-40 spraw do ponownego rozpoznania. Dokonując kontroli wyroku, komisja oceni potencjalny wpływ tego postępowania na ofiarę przestępstwa i podejmie decyzję, czy należy o tym powiadomić ofiarę. Komisja odnotuje przyczyny, dla których zdecydowała się wybrać określoną formę kontaktu z ofiarą przestępstwa, i w stosownych przypadkach przekaże policji stosowne informacje.

Ofiara przestępstwa ma prawo do otrzymania stosownych informacji od komisji, jeśli - zdaniem komisji - istnieją uzasadnione podstawy, by przypuszczać, że ofiara dowie się o kontroli wyroku z innego źródła.

Jeżeli komisja stwierdzi, że skontaktowanie się z ofiarą przestępstwa w toku kontroli jest uzasadnione, powiadomi ofiarę przestępstwa o otrzymaniu wniosku i kontroli wyroku w danej sprawie. Po zakończeniu kontroli wyroku komisja zdecyduje, czy należy skierować wyrok skazujący w zakresie rozstrzygnięcia o co do winy lub wymiaru kary do ponownego rozpoznania przez sądy i powiadomi ofiarę przestępstwa o podjętej przez siebie decyzji, chyba że ofiara wyraźnie zastrzegła, że nie chce otrzymywać takich informacji.

Jeżeli w trakcie kontroli wyroku komisja uznała, że kontaktowanie się z ofiarą przestępstwa nie jest właściwe, lecz następnie zdecyduje się przekazać wyrok skazujący co do winy lub wymiaru kary do ponownego rozpoznania przez sądy, zakłada się, że komisja poinformuje ofiarę przestępstwa o tym fakcie.

Czy mam prawo do ochrony po zakończeniu procesu? Przez jaki okres?

Ofiara przestępstwa ma prawo do korzystania z usług oferowanych przez służby udzielające wsparcia ofiarom przestępstw w każdym czasie, niezależnie od tego, czy złożyła zawiadomienie o popełnieniu przestępstwa, a także po zakończeniu postępowania przygotowawczego i działań służących pociągnięciu sprawcy do odpowiedzialności karnej.

Jakie informacje uzyskam, jeżeli sprawca zostanie skazany?

Ofiara przestępstwa ma prawo do otrzymania od Biura Pomocy Świadkom informacji o wydaniu wyroku skazującego wobec podejrzanego (jeżeli doszło do jego skazania) w terminie 1 dnia roboczego od dnia, w którym Biuro Pomocy Świadkom uzyska stosowne informacje od sądu. Informacje takie obejmują krótkie wyjaśnienie znaczenia i skutków wyroku skazującego.

Ofiara przestępstwa ma prawo do wystąpienia o skierowanie jej do prokuratury, która udzieli odpowiedzi na wszelkie pytania dotyczące wyroku skazującego, na które Biuro Pomocy Świadkom nie jest w stanie udzielić odpowiedzi.

Niezależnie od wymienionych powyżej uprawnień, osobie będącej bliskim krewnym zmarłego - w stosownych przypadkach - również może przysługiwać prawo do spotkania się z przedstawicielem prokuratury, który wyjaśni jej treść wydanego wyroku skazującego. Takie spotkanie organizuje się zazwyczaj w sądzie.

Czy uzyskam informację o tym, że sprawca został zwolniony (w tym o wcześniejszym lub warunkowym zwolnieniu) lub że zbiegł z zakładu karnego?

Ofiary przestępstw z użyciem przemocy i przestępstw przeciwko wolności seksualnej lub obyczajności mogą przystąpić do programu kontaktu z ofiarami przestępstw (Victim Contact Scheme, VCS) - ustanowionego na podstawie ustawy - którym zarządza służba kuratorska, jeżeli sprawca przestępstwa został skazany na karę co najmniej dwunastu miesięcy pozbawienia wolności. Celem programu kontaktu z ofiarami przestępstw jest udzielanie kwalifikującym się ofiarom przestępstw informacji i porad na temat wymiaru sprawiedliwości w sprawach karnych za pośrednictwem urzędnika łącznikowego wyznaczonego do kontaktów z ofiarami przestępstw. Udział w programie zapewnia ofierze przestępstwa możliwość otrzymywania informacji na temat kluczowych etapów odbywania kary przez sprawcę - za zgodą Krajowej Służby Kuratorskiej (National Probation Service) - takich jak zapewnienie skazanemu możliwości odbywania kary w warunkach otwartych lub zwolnienie skazanego, a także składania oświadczeń na temat określonych przez tę ofiarę warunków, które powinny zostać uwzględnione w zasadach warunkowego zwolnienia sprawcy.

Ofiara pokrzywdzona przez sprawcę, który popełnił przestępstwo z użyciem przemocy lub przestępstwo przeciwko wolności seksualnej lub obyczajności [1] i który został skazany na karę co najmniej dwunastu miesięcy pozbawienia wolności lub został umieszczony w zakładzie psychiatrycznym zgodnie z ustawą z 1983 r. o zdrowiu psychicznym, jest uprawniona do uzyskania informacji na temat programu kontaktu z ofiarami przestępstw od Biura Pomocy Świadkom oraz do otrzymania informacji o tym, że jej dane zostaną automatycznie przekazane Krajowej Służbie Kuratorskiej w terminie 20 dni roboczych, chyba że ofiara przestępstwa nie wyrazi na to zgody.

Jeżeli ofiara przestępstwa wyrazi zgodę na objęcie jej programem kontaktu z ofiarami przestępstw, będzie miała prawo do:

zdecydowania, czy chciałaby otrzymywać informacje na temat kluczowych etapów odbywania kary przez sprawcę;

korzystania z usług urzędnika łącznikowego do kontaktów z ofiarami przestępstw, który będzie pełnił funkcję jej punktu kontaktowego z Krajową Służbą Kuratorską, chyba że sprawcą jest pacjent, który nie został przymusowo umieszczony w zakładzie psychiatrycznym (zob. poniżej);

otrzymywania od Krajowej Służby Kuratorskiej informacji oraz przekazywania tej służbie oświadczeń na temat określonych przez tę ofiarę warunków, które powinny zostać uwzględnione w zasadach warunkowego zwolnienia sprawcy lub zwolnienia po odbyciu kary. Jednym z takich warunków może być np.

nałożenie na sprawcę zakazu kontaktowania się z ofiarą przestępstwa lub członkami jej rodziny;

otrzymywania od Krajowej Służby Kuratorskiej informacji o wszelkich warunkach, na których sprawca został zwolniony warunkowo lub po odbyciu kary, a które wywierają wpływ na ofiarę przestępstwa lub członków jej rodziny;

uzyskiwania informacji o terminie wygaśnięcia tych warunków;

uzyskiwania wszelkich innych informacji, których przekazanie Krajowa Służba Kuratorska uzna za stosowne, biorąc pod uwagę okoliczności danej sprawy, w tym informacji o kluczowych etapach odbywania kary przez sprawcę lub kluczowych etapach procesu leczenia sprawcy będącego pacjentem przymusowo umieszczonym w zakładzie psychiatrycznym lub pacjentem, który nie został przymusowo umieszczony w takim zakładzie.

Bliscy krewni osoby zmarłej w rezultacie przestępstwa z użyciem przemocy lub przestępstwa przeciwko wolności seksualnej lub obyczajności, którego sprawca został skazany na karę

co najmniej dwunastu miesięcy pozbawienia wolności lub na karę przymusowego umieszczenia w zakładzie psychiatrycznym o zaostrzonym rygorze w celu leczenia, również będą mogli zostać objęci programem kontaktu z ofiarami przestępstw. W przypadku osoby niebędącej krewnym ofiary przestępstwa decyzję w tej kwestii podejmie Krajowa Służba Kuratorska.

Rodzic, kurator lub opiekun ofiary przestępstwa, która nie ukończyła 18. roku życia, osoby dorosłej należącej do grupy osób wymagających szczególnego traktowania lub osoby, która z innych względów nie jest w stanie w pełni uczestniczyć w programie kontaktu z ofiarami przestępstw, mogą co do zasady zostać objęci tym programem w imieniu ofiary przestępstwa. Rodzicowi lub opiekunowi ofiary przestępstwa nie można jednak zaproponować udziału w programie kontaktu z ofiarami przestępstw, jeżeli nie będzie to leżało w najlepszym interesie ofiary przestępstwa.

Środki ochrony ofiary przestępstwa w przypadku ucieczki sprawcy

W mało prawdopodobnym przypadku ucieczki sprawcy policja - powziąwszy wiadomość o ucieczce lub otrzymawszy informację o ucieczce przekazaną przez zakład karny, zespół ds. młodocianych przestępców (Youth Offending Team), szpital lub ośrodek detencyjny dla migrantów - w miarę możliwości powiadomi ofiarę przestępstwa o takiej ucieczce oraz o wszelkich środkach zastosowanych w celu zapewnienia ochrony ofierze przestępstwa, jeżeli uznaje się, iż grozi jej poważne niebezpieczeństwo ze strony sprawcy.

[1] Zgodnie z definicją przedstawioną w art. 45 ust. 2 ustawy z 2004 r. o przemocy domowej, przestępczości i ofiarach przestępstw.

Czy będę brać udział w wydaniu postanowienia o zwolnieniu lub warunkowym zwolnieniu? Czy mogę na przykład złożyć oświadczenie lub wnieść odwołanie?

Jeżeli ofiara przestępstwa zdecydowała się wziąć udział w programie kontaktu z ofiarami przestępstw, a Komisja ds. Przedterminowych Zwolnień Warunkowych rozważyła możliwość zwolnienia sprawcy lub zapewnienia mu możliwości odbywania kary w warunkach otwartych, ofiara przestępstwa ma prawo do:

otrzymywania informacji od Krajowej Służby Kuratorskiej o planowanych posiedzeniach Komisji ds. Przedterminowych Zwolnień Warunkowych;
składania oświadczeń dotyczących warunków zwolnienia sprawcy (zob. glosariusz) Komisji ds. Przedterminowych Zwolnień Warunkowych;
uzyskania wyjaśnień, w przypadku gdy zgłoszone przez nią warunki zwolnienia sprawcy nie zostały uwzględnione w zasadach zwolnienia sprawcy;
zwrócenia się do urzędnika ds. kontaktów z ofiarami przestępstw o udzielenie wyjaśnień w kwestii osobistego oświadczenia ofiary przestępstwa, w tym w jaki sposób takie osobiste oświadczenie może zostać wykorzystane przez Komisję ds. Przedterminowych Zwolnień Warunkowych;
sporządzenia osobistego oświadczenia ofiary przestępstwa, które zostanie przekazane Komisji ds. Przedterminowych Zwolnień Warunkowych;
wystąpienia z wnioskiem o zapewnienie jej możliwości udziału w ustnym przesłuchaniu przed Komisją ds. Przedterminowych Zwolnień Warunkowych, aby mogła ona przedstawić osobiste oświadczenie, jeżeli Komisja ds. Przedterminowych Zwolnień Warunkowych uzna zorganizowanie takiego ustnego przesłuchania za stosowne.

Ostatnia aktualizacja: 01/02/2019

Za wersję tej strony w języku danego kraju odpowiada właściwe państwo członkowskie. Tłumaczenie zostało wykonane przez służby Komisji Europejskiej. Jeżeli właściwy organ krajowy wprowadził jakieś zmiany w wersji oryginalnej, mogły one jeszcze nie zostać uwzględnione w tłumaczeniu. Komisja Europejska nie przyjmuje żadnej odpowiedzialności w odniesieniu do danych lub informacji, które niniejszy dokument zawiera, lub do których się odnosi. Informacje na temat przepisów dotyczących praw autorskich, które obowiązują w państwie członkowskim odpowiedzialnym za niniejszą stronę, znajdują się w informacji prawnej.

4 - Odszkodowanie

W jaki sposób można dochodzić naprawienia szkody od sprawcy (np. w czasie procesu, w drodze dochodzenia roszczenia cywilnego, w postępowaniu adhezyjnym)?

Program na rzecz kompensaty z tytułu krzywd wyrządzonych przestępstwem z 2012 r.

Program na rzecz kompensaty z tytułu krzywd wyrządzonych przestępstwem to finansowany przez rząd program ustanowiony w celu wypłacania kompensat niewinnym ofiarom przestępstw z użyciem przemocy popełnionych na terytorium Zjednoczonego Królestwa. Urząd ds. Kompensaty z Tytułu Krzywd Wyrządzonych Przestępstwem (Criminal Injuries Compensation Authority) zarządza programem i rozpatruje wszystkie wnioski. Nie wszystkie wnioski o wypłatę kompensaty zostaną uwzględnione; wnioskodawca musi kwalifikować się do otrzymania kompensaty zgodnie z regulaminem programu.

Wytyczne dotyczące programu są dostępne [tutaj](#)

Proces składania wniosku można rozpocząć [tutaj](#)

Odszkodowanie zasądzone przez sąd

Sąd pokoju (*magistrates' court*) może wydać nakaz wypłacenia odszkodowania w maksymalnej wysokości 5 000 GBP za każdy zarzut. Sąd Koronny (*Crown Court*) dysponuje nieograniczonymi uprawnieniami w tym zakresie, ale powinien wziąć pod uwagę środki finansowe, jakimi dysponuje sprawca.

Sąd nakazuje wypłatę odszkodowania w takiej kwocie, jaką uzna za stosowną, uwzględniając wszystkie dowody i oświadczenia oskarżenia i obrony.

Sądy przywiązują dużą wagę do wydawania nakazów wypłaty odszkodowania. Jednocześnie sądy mają obowiązek przedstawienia uzasadnienia, gdy zdecydują się odstąpić od wydania takiego nakazu.

Dodatkowe informacje na temat nakazów wypłacenia odszkodowania wydawanych przez Sąd Koronny można uzyskać [tutaj](#)

Roszczenie cywilne

Decyzję o zgłoszeniu roszczenia cywilnego podejmuje ofiara przestępstwa. Decyzja taka może jednak wywrzeć wpływ na inne roszczenia odszkodowawcze. Dlatego warto zasięgnąć porady prawnej.

Informacje o tym, jak wystąpić z roszczeniem, można uzyskać [tutaj](#)

Sąd zobowiązał sprawcę do wypłacenia mi odszkodowania/zadośćuczynienia. Jak mam skłonić sprawcę do wypłaty odszkodowania?

Za egzekucję nakazu wypłaty odszkodowania odpowiadają sądy.

Jeżeli sprawca nie wypłaci mi odszkodowania, czy mogę uzyskać zaliczkę od Skarbu Państwa? Na jakich warunkach?

Nie - w Anglii i Walii nie przewidziano możliwości wypłacenia zaliczki na poczet odszkodowania zasądanego przez sąd.

Czy mam prawo do odszkodowania od państwa?

Ofiara przestępstwa może kwalifikować się do objęcia programem na rzecz kompensaty z tytułu krzywd wyrządzonych przestępstwem - dodatkowe informacje na ten temat można uzyskać [tutaj](#):

Czy przysługuje mi odszkodowanie, jeżeli sprawca nie został skazany?

Osoba objęta programem na rzecz kompensaty z tytułu krzywd wyrządzonych przestępstwem może kwalifikować się do otrzymania kompensaty nawet w przypadku, gdy tożsamość sprawcy przestępstwa nie jest znana lub gdy nie doszło do jego skazania. Dodatkowe informacje można uzyskać [tutaj](#)

Czy mam prawo do uzyskania doraźnej płatności w czasie oczekiwania na orzeczenie w sprawie odszkodowania?

Jeśli Urząd stwierdzi, że ofiara przestępstwa kwalifikuje się do otrzymania kompensaty, ale nie będzie w stanie podjąć ostatecznej decyzji w tej kwestii, może rozważyć wypłacenie płatności zaliczkowej. Jeśli Urząd nie jest w stanie podjąć ostatecznej decyzji, prawdopodobnie jest to spowodowane tym, że chciałby określić długoterminowe skutki poniesionej szkody.

Dodatkowe informacje można uzyskać [tutaj](#)

Ostatnia aktualizacja: 01/02/2019

Za wersję tej strony w języku danego kraju odpowiada właściwe państwo członkowskie. Tłumaczenie zostało wykonane przez służby Komisji Europejskiej. Jeżeli właściwy organ krajowy wprowadził jakieś zmiany w wersji oryginalnej, mogły one jeszcze nie zostać uwzględnione w tłumaczeniu. Komisja Europejska nie przyjmuje żadnej odpowiedzialności w odniesieniu do danych lub informacji, które niniejszy dokument zawiera, lub do których się odnosi. Informacje na temat przepisów dotyczących praw autorskich, które obowiązują w państwie członkowskim odpowiedzialnym za niniejszą stronę, znajdują się w informacji prawnej.

5 - Moje prawa do wsparcia i pomocy

Jestem ofiarą przestępstwa. Z kim mam się skontaktować, aby uzyskać wsparcie i pomoc?

Służba ds. Informowania Ofiar Przestępstw (Victims' Information Service) udziela ofiarom przestępstw informacji na temat służb wsparcia działających w ich okolicy, sprawiedliwości naprawczej, systemu sądownictwa karnego oraz kodeksu dotyczącego ofiar przestępstw i karty dotyczącej świadków. [Służba ds.](#)

[Informowania Ofiar Przestępstw](#)

Ministerstwo Sprawiedliwości udziela dotacji na świadczenie usług na szczeblu krajowym na rzecz ofiar przestępstw. Przeznacza również środki pieniężne na rzecz pełnomocników ds. policji i przestępstw (ang. *Police and Crime Commissioners*) w celu lokalnego zlecania /świadczenia usług wsparcia emocjonalnego i organizacyjnego na rzecz ofiar przestępstw zgodnie z art. 143 ustawy z 2014 r. o zachowaniach antyspołecznych, przestępczości i policji.

Dostęp do usług objętych dofinansowaniem na szczeblu lokalnym można uzyskać za pośrednictwem stron internetowych właściwych pełnomocników ds. policji i przestępstw. Właściwych pełnomocników ds. policji i przestępstw można znaleźć [pod tym adresem](#)

Informacje na temat najbliższego Centrum Zgłaszania Przypadków Napaści na Tle Seksualnym można uzyskać, dzwoniąc [na prowadzoną przez National Health Service \(NHS\) infolinię nieprzeznaczoną do zgłaszania nagłych przypadków, dostępną pod numerem telefonu 111](#), zgłaszając napaść swojemu lekarzowi rodzinemu, dzwoniąc na izbę przyjęć w lokalnym szpitalu lub odwiedzając stronę internetową [NHS Choices](#) <https://www.nhs.uk/Service-Search/Rape-and-sexual-assault-referral-centres/LocationSearch/364>.

Infolinia udzielająca wsparcia ofiarom przestępstw

Służba ds. Informowania Ofiar Przestępstw prowadzi również infolinię dla ofiar przestępstw pod numerem telefonu: +44 808 168 9293.

Czy wsparcie dla ofiar przestępstw jest udzielane bezpłatnie?

Tak.

Jakiego rodzaju wsparcie mogą otrzymać od organów państwowych?

Policja musi udzielić ofierze przestępstwa informacji dotyczących miejsca i sposobu uzyskania porady lub wsparcia, w tym dostępu do wsparcia medycznego, wszelkiego wsparcia specjalistycznego (np. psychologicznego) oraz zakwaterowania zastępczego.

[Zgodnie z przepisami części VII ustawy z 1996 r. o mieszkalnictwie](#) lokalne organy ds. mieszkalnictwa są zobowiązane do udzielania wsparcia bezdomnym osobom i rodzinom, które zwrócą się do nich o pomoc.

National Health Service udziela wsparcia w przypadku:

[zespołu stresu pourazowego](#)

[napaści na tle seksualnym](#)

[przemocy domowej](#)

Jakiego rodzaju wsparcie mogą otrzymać od organizacji pozarządowych?

Wiele organizacji pozarządowych oraz charytatywnych udziela wsparcia i porad, jak również świadczy usługi doradztwa i inne usługi o charakterze ogólnym i specjalistycznym na rzecz ofiar przestępstw na szczeblu krajowym, regionalnym i lokalnym.

Ostatnia aktualizacja: 01/02/2019

Za wersję tej strony w języku danego kraju odpowiada właściwe państwo członkowskie. Tłumaczenie zostało wykonane przez służby Komisji Europejskiej.

Jeżeli właściwy organ krajowy wprowadził jakieś zmiany w wersji oryginalnej, mogły one jeszcze nie zostać uwzględnione w tłumaczeniu. Komisja Europejska nie przyjmuje żadnej odpowiedzialności w odniesieniu do danych lub informacji, które niniejszy dokument zawiera, lub do których się odnosi.

Informacje na temat przepisów dotyczących praw autorskich, które obowiązują w państwie członkowskim odpowiedzialnym za niniejszą stronę, znajdują się w informacji prawnej.